

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Februarie 2022 (Anul XIV) Nr. 156 (2/2022)

BOEM@

Februarie 2022 (Anul XIV) Nr. 2 (156) - 42 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **A.S.P.R.A.**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

2 / 2022

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactori: Denisa Lepădatu, Tănase Dănilă, Mihaela Avram, A.G. Secară, Grigore Grigore, Dan Ion Sanda, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Ioan Gheorghită (Tulcea), Carmen Racoviță (București), Lidia Grosu (Chișinău), Silvia Curteanu (Iași), Melania Cuc (Bistrița), Dumitru Anghel (Brăila), Petru Jipa (Germania)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Nicolae Tzone (p.3), Dumitru Băluță (p.4), Spiridon Voinescu (p.8), Dorina Stoica (p.12), Radu Botiș (p.13), Diana Trandafir (p.16), Arsenie Augustin (p.17), Ciprian Veștemean (p.24), Elisabeta Furtună (p.25), Marin Moscu (p.34), Robert Vladu (p.39), Adriana Weimer (p.41)

Proză: Eugen Oniscu: Inima străinului (3) (p.27), Angela Burtea: Mitică (p.36) / Fular din mohair lila (p.37)

Cronică de carte: Nicolae Mecu: Pătimirile și fericirile unui poet militant (p.6), Nicolae Tzone: Cum se ajunge cel mai repede din Grecia la Dunăre (I) (p.10), Natalia Aida Pop: Poetica fără cenzură de iubire (p.14), Cristina Roșu: Muzica și plânsul în poezia lui George Bacovia (p.23)

Note de lectură: Lucia Pătrașcu: Virgil Andronescu – Semne și cuie (p.29), Cristina Roșu: Veronica Popescu și personajul victimar (p.31), Constantin Bejenaru-Beco: Tania Nicolescu, Ora nisipului - Poezii (p.33)

Eseu: Petre Rău: Necuvintele din cuvinte (partea I) (p.19), Gabriela Grigore: Toleranța și violența în literatura română (p.26)

Traduceri: Ignatie Grecu: Poeme R.M. Rilke (p.9)

Diverse: Redacția: Lista premiilor Nobel pentru literatură (p.32)

Grafică:

Coperta I: Jim Warren – Fantasy - art

Coperta IV: Adam Martinakis – Electus

Interior: Grafică de Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Nicolae TZONE

HAI SĂ MÎNCĂM PUR ȘI SIMPLU ZĂPADĂ ȘI GHEAȚĂ (I)

lui gheorghe grigurcu

atenție atenție vine poemul călare pe un asin alb
vine de departe din spații necunoscute
din timpuri care nu au mai fost
atenție atenție vine poemul călare pe un asin alb
ar semăna cu un prinț dacă nu ar avea
picioarele trupul mîinile capul și ochii de apă
ar semăna cu iisus dacă nu ar avea
ochii negri și foarte vii
atenție atenție vine poemul călare pe un asin alb
e un pic obosit și-i e frig
e un pic trist și-i e cald
și din degete îi picură pești argintii
care vorbesc între ei
într-o limbă extrem de melodioasă
atenție atenție vine poemul călare pe un asin alb
vine de departe din spații necunoscute
din timpuri care nu au mai fost
și merge în alte spații necunoscute
în alte timpuri care nu au mai fost
prin ierusalimul pe care îl știm noi nu a trecut niciodată
astfel că la zidul plîngerii n-a îngenuncheat
astfel că nici în cuie de fier nu a fost bătut
astfel că nici cu pietre în el nu s-a aruncat

atenție atenție vine poemul călare pe un asin alb
da da vine poemul care nu a mai existat
călare pe un asin alb care nu a mai existat

*

mi-am scos ochiul stîng din orbită
și l-am aruncat în iarba drumului
să nu-și mai rupă gleznele semenii mei
atunci cînd se-mpiedică și cad năprasnic la pămînt
mi-am scos și ochiul drept din orbită
și l-am aruncat la vedere pe caldarîm
dar semenii mei împiedicîndu-se
și căzînd năprasnic pe caldarîm
tot își rupeau gleznele
tot rămîneau cu brațele smulse

*

nu bradul de crăciun nu ține loc de biografie
cu oricît de multe și de colorate
globuri și globulețe ar fi încărcat
recunosc însă că mă ascund cu plăcere
între crengile verzi și le ronțai cu nesaț
una cîte una
recunosc însă că îmi închipui cum într-un ghemotoc
de vată mai larg de pe crengile lui mă culc
cu crăiasa zăpezii amîndoi fiind firește goi pușcă
recunosc însă că aștept din clipă în clipă
să vină o mare ninsoare
cea mai pură cea mai albă ninsoare
pe care cu bucurie într-o singură clipă
să-mi vînd oasele carnea și sîngele

poemule majestate dă-te un pic mai încolo
să-ncapă în sanie și marele urs alb din antarctica
poemule majestate hai să mîncăm
pur și simplu zăpadă și gheață
hai să înotăm cu brațele goale pe sub pămînt
de la un pol către celălalt pol al planetei
poemule majestate să aprindem focuri mari
sub țîțele iubitei
să ne facem scrum de dragul ei
dar ea să nu știe
să nu afle niciodată de vremelnica noastră
rostogolire-n cenușă
poemule majestate să răzuim lumina lunii
de colții albi ai acestor castori nespuse de flămînzi
care se nasc chiar acum din șoldurile noastre
poemule majestate să sfințim pietrele
de toate mărimile
să nu mai poată niciodată semeni să mai arunce
cu ele în semeni
poemule majestate hai să-i înviem dintre morți
chiar acum chiar în secunda aceasta
pe toți poeții mari pe care-i iubim
poemule majestate hai să ne încoronăm
noi între noi
și-apoi să-ncoronăm cu coroanele noastre
și moartea noastră
să nu fie carecumva geloasă pe noi

*

carnea ta e casa mea intru prin toate
ferestrele în ea
și mă culc fericit fie pe pernele de nea ori de catifea
fie pe atît de răcoroasa și atît de primitoarea podea
carnea ta e ninsoarea mea devin cel mai pufos
bărbat din țara de pe dîmbovița
cînd din tălpi pînă în creștet mă îmbrățișezi cu ea

(continuare în pag. 4)

carnea ta e cartea mea la care scriu
 și dimineața și seara
 când lumina este de frumusețe mai grea
 când întunericul se plimbă pe pământ
 în calești cu roți canapele și cai de cafea
 carnea ta e lumina mea ca prin rai merg
 pe vârful degetelor pe sub ea
 și pe deasupra de ea
 carnea ta când alerg cu vârful limbii pe ea
 e marea mea neagră și deopotrivă
 mediterana dintre corsica sicilia și malta
 carnea ta e coroana mea sînt cel mai puternic
 bărbat din țara de pe dîmbovița
 când mă încoronez peste creștet
 și peste tot trupul cu ea
 carnea ta e capodopera mea scriu de veacuri
 filă cu filă la ea și sînt fericit ca un miel alb
 care paște prima iarbă verde a anului

*

sar în poem pe fereastră cum numai în trupul tău
 mai sar când simt moartea în preajmă
 sar pe beregata de sticlă pe beregata de oglinzi
 a poemului ca și când aş sări pe gîtul tău
 în trupul tău în oceanul de carne dulce care ești
 ori de cîte ori fără jenă moartea vine și face
 măsurători amănunțite jur împrejur de mine
 și mi-e atît de bine și mă strîng ghem
 cu genunchii la gură și mă dau de-a
 rostogolul prin miezul poemului
 și mă dau de-a rostogolul prin plămîinii tăi
 și prin stomacul tău și prin celulele cu gust
 de mere și de vișine coapte ale coapselor tale
 fără să-mi fie de nimic frică fără să mă gîndesc
 că deodată s-ar putea întuneca totul
 că deodată din vulpe roșie aş putea deveni
 hoit negru de vulpe care cîndva
 a fost foarte roșie și foarte sprintenă
 sar în poem pe fereastră cum numai în trupul tău
 mai sar când simt moartea în preajmă

Dumitru BĂLUȚĂ

Toată noaptea a nins
 Dimineața
 ca o pasăre albă
 și-a desfăcut imensele aripi
 Un șir de urme
 își pierduse sensul
 în depărtarea zăpezii
 În mălini
 germina de primăvară
 Restul zilei
 va fi fost o confuzie
 fără răspuns...

O nepotrivire flagrantă

Sta neclintită în cadrul ferestrei
 ca pentru o pânză nerușinată –
 un nud ordinar
 Sandalele din picioarele ei
 cu șireturi ca iedera împleticite pe gambe
 trădau o nepotrivire flagrantă
 a nesăbuiței firii ce precedase
 Aparent privirea-i plutea în verva de-afară
 dar gândul negreșit se zvârcolea
 în așternutul picat ca și cum
 cu petale de maci
 căutând un fir de justificare pentru
 furtuna prejudecăților de dincolo
 de ușa închisă după cel plecat...

Solstiții

În acel solstițiu glacial
 caravela viselor noastre a eșuat
 pe fantastice banchize – Steaua Polară
 ne-a debusolat după care și acum
 mai râde de noi cum rătăcim pe o apă
 cu nuferi târzii

Tu făptură lacustră în galbenă lumină
 vei fi fost numai bună de zidit în biserică
 și eu ziditorul tău să te plâng
 doar că păsu-ți nu ținea de vechile datini
 ci șiraguri de nestemate din viscerele chitului
 te încătușau ca în slăvi să apari

Vântul teribil a fost să sfășie vecele –
 o nebunie nostimă dar imposibil

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

de imaginat în cel mai fierbinte dintre
câte au urmat solstiții...

Cu pieptul plin de senzații nimicitoare
cu pielea palid întinsă pe fața tratată
cu un fard vag vorbește din mers
Ținută oblică și bălaie ca *beryoza**
sub un fel de ploaie vietnameză
Rar cine-i mai dă atenție
Discută la căști cu cineva
ca adâncit într-o scoică de mare
care cere un răspuns hotărât
Surâsul ei pare să tragă de un fir invizibil
să verifice dacă speranța nu i se rupe
În pauze tăcerea pe din două
devene irezistibilă
O tuse tubercloasă face ca ea
să scape căștile pe jos
De dincolo se aude: „...noi suntem
în doi însă nicum împreună
Tu alta eu altul - două singurătăți...”

*mesteacănul (rus.)

Gura

Sunt atâtea guri!
Gură de canal sau de tunel
gură de metrou ori de tun
gura paharului gura-focului
gura-leului gură dulce și mai câte alte guri!
Ei bine tu ai o singură gură și aceea...
Bunăoară e suficient să scapi o vorbă în plus
că îndată ești etichetat „gură-spartă”
Ba vine o vreme când pe cerul gurii
(de la proteza dentară de plastic) se iscă
un gust nefiresc căruia i se mai zice și
„amar-crepuscular”
Uneori și zgârcenia cuiva nu-ți îndură
barem „o-gură-de-apă” și mai rău „o-gură-de-aer”
și atunci te cearcă ceasuri neputinței
cum nici Ioan Gură de Aur nu avu parte
de o alternativă pe potrivă...

Tabieturi

Cine mai ține minte tabietul cu „ceaiul de la ora 5”
sau la fel de veche poanta „ce(-)ai să-i faci”?
Nu se discută gusturile de ceaiuri tradiționale
ori beneficiile celui de plante
de ramuri de zmeur de gutui de vișin
și de câte alte soiuri ce țin de viață
Însă cu certitudine prioritățile ceaiului
au cam cedat cafelei cu sau fără taclale
ori cu subțiri sorbituri pe terase mondene
sau cu ghicitul în zaț pe marginea patului
deși cafeaua are și ea amărăciunea ei...
Între aceste două rivalități seducătoare
se împleticește și firea lui Bachus
Încă se țin în corzi datina (la micul dejun
la prânz și fără-ndoială la cină dar și așa
cu socoteală) contra viciilor de cartier –

nu cumva tăria chiar și înnobilatele branduri
să facă și mai rău omeniei viscerelor...

În America soarele
este mult mai aproape –
așa părea ori de câte ori
îmi potopea cu pete tenebre
ochii și așa plini de apa neagră
a vechiului meu glaucom

Astfel că odată a fost
cât pe ce să calc desculț
un pui de șarpe răcit
ce-și încărcă bateriile
pe lespede din fața casei
Atunci alarmat dar și confuz
mi-am amintit de un film sovietic –
„Moscova nu crede în lacrimi” –
și m-am gândit: ce sunt eu aici
în America?...

Lumina o arată toată –
așa cum se vede – doar pentru noi
În rest e partea nevăzută a materiei

Fără lumină este inexistentă
De ajuns o fracțiune de clipă
și lumina o redă
în toate întorsăturile liniei
dar interiorul ba

Stă cuminte nu cuvântează
se deplasează (după cum și sursa)
puțin confuză dar fabuloasă –
cam tot ce trebuie să aibă o umbră

Ea are anotimpurile ei preferate
în care iese în văzul lumii
Toamna umbrele – ca și
animalele îmbătrânite –
își caută culcuș de hibernație

Tu nu știi de unde vine stihia asta
însă cunoști mai bine ca toți neliniștea
neputința ce suspendă se leagănă ca niciodată
și niciun respiro
Nădăjduiești că pereții mei dacă cedeza
mai sunt și alții...

Tu știi codurile de la verde la roșu
avantajul distanței fizice
că prinde bine să ne vedem cât mai rar
fără deosebire – nicio stare socială
nici aroganță nici pizmă fățișă
nici... poate chiar nimic – totul sub mască

Tu ai cunoștință de incertitudinea ce iscă
împotrivire
dar nu știi cât va dura tăcerea
Nu știi ce va urma și ce ne facem dacă
se stinge becul de veghe

Nicolae MECU

PĂTIMIRILE ȘI FERICIRILE UNUI POET MILITANT

Lirica lui Spiridon Voinescu - ajuns, iată, la cea de-a patra sa carte de poezie - are o față dublă. Pe de o parte, ea este produsul unei genuine deci incurabile melancolii, al izolării de real. Pe această latură, „realitatea” poetului este fie trecutul ireversibil, fie viitorul incert. Prin natura lor mai puțin consistente ontologic și operațional, aceste două orizonturi temporale sunt însă recuperabile prin reverie, prin visul ca vis și prin evocare, respectiv prin puterea aspirației. Astfel resuscitate, ele sunt și reîncărcate cu existență și putere de a interveni în actual. De cealaltă parte, poezia aceasta se definește ca rezultat al trăirii nemijlocite, care nu poate fi decât a clipei prezente. Trăirea realului *hic et nunc* este însă atât de impregnată de conștiința evanescentei, încât ceea ce rămâne din acesta deține tot o redusă consistență ontologică. Consumarea exuberantă a imediatului și actualului se vede brusc stopată de sentimentul inexorabilei treceri, insinuată în chiar momentul extazului. Trecut, prezent și viitor devin, atunci, un singur timp, care este al eternității (am putea spune, dacă veșnicia n-ar fi o categorie extratemporală), după cum cel care scrie acum și aici se contopește cu spiritele celor care l-au precedat. „Ni se trag zilele ca niște fire / lungi se fac, lungi râuri albe / de vertebre de nu mai știi ce/cum vine / de te uiți la oasele strămoșilor / sau la ale tale / ca după o moarte / prin care ai trecut cu bine”, consemnează autorul în poemul intitulat *Zile*, pe care, pentru elocvența lui în sensul demonstrației începute mai sus, l-am reprodus integral.

O atare situație față de imediat și de temporalitate face ca, deși biologic din aceeași generație, poetul să nu se înscrie printre „realiști” și, prin urmare, să nu scormonească până la sadism în măruntaiele și maladiile actualității personale și colective; după cum el nu e nici un „mizerabilist”. Ce-i drept, capul poetului neimitându-l pe al struțului, poezia lui Spiridon Voinescu nu e lipsită de reacție la secolul în care i-a fost dat să fie scrisă. Recunoscându-și structura duală, poetul își mărturisește componenta angelică, dar și pe aceea rezultată din apartenența, incontornabilă, la un veac imund. Nu puține piese vituperează nebunia modernă (universală și națională...) rezultată din credința nelimitată în mitul progresului (cel tehnologic, în primul rând), ca și, subiacent, din deriva identității umane, într-o lume cu valorile răsturnate: „asistăm la domnia mașinii / [...] / pe sub mări ca tumoarea sentinde pustiul, / trandafirul se rănește singur cu spinii, / calul își pune, la ham, vizitiul” (*Paradox*). E o lume de beton generalizat, în care „răsărituri cad ca pietre / în adânci sufletele noastre” (*Pietre*). În alt rând, adresându-se unui om generic,

discursul poetului se colorează parodic-mioritic: „nu vezi că zeii sunt cu fața la zid, / oile se droghează, uitate de păstorul / care-a plecat să se înscrie în partid” (*Îndemn, II*). Sau, cu o cromatică culturală similară, în antibucolica intitulată *Scrisoare în viitor*: „E miorița moartă, bade loane, / în munți nu mai e iarbă, nici belșug”, „tresaltă turmele-n tablouri, / sugarii-s alăptați doar electronic, / țurcanele-s la Zoo, lângă bouri”, „se bat în drone ultimii ciobani” etc. Ca un colorat firesc, asemenea enunțuri-denunțuri fac necesar, cu titlu de urgență, „un decret pentru viața normală”, când „doar să simt că pot liber hoinări pe cărări / și e gratis să văd înflorind, alb, salcâmul” (*Criză*).

În aceasta ar consta - documentată sinectotic, prin eșantioane semnificative - inserția directă în real a liricii lui Spiridon Voinescu. Preluând un titlu citat mai sus, vom spune că, pe un versant al ei, avem de-a face cu o poezie de criză. Totuși, privită în ansamblul titlurilor sale cu șanse de perenitate, poezia aceasta își dezvăluie ponderea într-o tematică recuperatorie. Prin ea, efectele nocive ale realității imediate se văd contracarate până la anulare. Există câteva majore direcții ale acestei evadări. Una este a tradiției locului și mai ales a celei familiale. Născut și crescut într-o zonă unde vocea lui Ion Pillat cel din *Pe Argeș în sus* continuă încă să-și trimită reverberațiile identitare și catalitice, Spiridon Voinescu, și el un poet cu arbore genealogic verificabil, practică un veritabil cult al înaintașilor, de la strămoși, oameni simpli și anonimi, până la părinți, ilustrați în istoria recentă și

(continuare în pag. 7)

păstrați în memoria colectivă prin isprăvi de luminători de conștiințe și de arhitecți culturali. Citez, dintr-un număr remarcabil de atari poeme ale devoțiunii filiale, pe cel purtând un titlu de mare greutate semantică și stilistică, și anume *Dor*. Dincolo de aspectul general de emoționant ritual al întreținerii de către eredi a focului sacru familial, se rețin versuri memorabile. Între ele, cel ultim, pe care l-am și subliniat: „E-atâta liniște în toamna surdă, oarbă / ce-i doar un nou deces fenomenal / că-ud părinții cum vorbesc, sub iarbă, / în cimitirul pașnic de pe deal, / i-aud râzând, mai fac și eu o glumă / sunt viu, sau ei sunt vii... impas... / îi chem, tăcut, la un pocal de brumă, / să împărțim, spre casă,-un sfert de ceas / ei însă-mi spun că sunt, de bună seamă, / prezenți în loja ceea dinspre Apus; / mai beau un vin și lapte e, de mamă... / **și plec zâmbind, cu lacrimile-n sus**”. Intim legată cu acest cult familial este evocarea copilăriei. Imersiunea în trecut are menirea de a recupera și reinstaura, pe calea reveriei poetice, vârsta de aur și mitologia personală a autorului. În centrul algoritmului stă chipul tatălui, mentor și cicerone al fiului într-o descifrarea tainelor. Acest nou ritual, al introducerii într-un tip de cunoaștere inițiativă, deține și un rol fondator pentru viitorul poet, care nu se va sfii să sfideze, prin întrebări și răspunsuri „naive”, sofisticata și reducionista lume confiscată de mitul științei și, în genere, de valorile din sfera pozitivistă. Iată-l, deocamdată, privind cu ochi măriți misterul cosmosului mare, îngemănat, la scară, cu al celui mic, adică cu misterul trecerii omeștii: „Mi-e dor de tine, tată. Aștept să mai vorbim / acolo sus, pe deal, cu stele-n mână / despre imensul univers infim, / despre regate-n cer care-au ajuns țărână / La cimitirul vechi, din sat, mi-ai spus o taină / cum că în noi trăiesc și moșii și strămoșii / cum că, în fiecare zi, îmbraci o haină / mai veche, orizonturile-s tot mai roșii” (*Copil*). Transparența discursului nu diluează consistența versurilor; dimpotrivă, ea potențează miezul de candoare al evocării: „mă întorc, în gânduri, spre copilărie / tineri văd părinții, fratele; tresalt, / râul forfotește către brutărie / spre izvor de munte, spre meleag înalt, / retrăiesc imagini, frageda pruncie, / primii ani, miresme, / Sărbători de Paște; / tata iar citește și, spre ziuă, scrie, / mama e un zeu, țipă când mă naște” (*Suflet călător*).

Predominante numeric și proeminente ca substanță sunt versurile de iubire. Oricâtă dramatică zbatere interioară ar cuprinde, ele alcătuiesc un alt spațiu recuperator, privilegiat, un interval de refugiu din fața mizeriei mundane. Mai ales că, într-una dintre ipostazele sale, cântărețul împrumută alura (probabil programată) a unui trubadur medieval, respectuos de convenții și virtuoz-virtuoz plăsmuitor de promisiuni: pe cât de vitejești, tot pe atât de măgulitoare. „să te țin aș trmite universu-n cădere / sau aș bate, năvalnic, unicorni în duel”, declară el într-un poem ce ne amintește de atmosfera și timbrul baladelor lui Radu Stanca și în al cărui final scenariul trubaduresc este dat pe față: „pe la colțuri de noapte trubadurii șoptesc” (*Tabloul bucuriei*). Dar, și mai insistent, poemele din această categorie tematică sunt străbătute de un patos amintind îndepărtatele, ideile vremii petrarchiste și elisabetane, de triumf al oximoronului („ard și mă simt de gheață”...)

ca expresie a trăirii frenetice și paradoxale a sentimentului invadator: „Dimineața mă spăl cu tine pe față / speriat ca toamna de zăpezile dintâi / [...] Cu armele depuse la arhivă / pășesc tiptil, la margine de vise, / desculț, atent să nu le surp din stivă / (doar rugăciuni tăcute sunt permise). / Tu... dormi pe brazda plugului cu care / mi-ai atacat tăceri definitive / și venele-s deschise, și mă doare / și prea fragil stau visele în stive...” (*Fragil*). Celebrarea feminității se traduce în asemenea poeme prin gesturi de dăruire mergând până la identificarea totală, cuplul de îndrăgostiți căpătând atunci o consacrare astrală. Când intensitatea trăirii și scrupulul expresivității o cer, limbajul devoțiunii absolute nu se dă în lături să folosească, pentru sucurile sale mai acide, mijloace de exprimare culese dintr-un registru al așa-numitului stil umil: „pe când eu te ador ca un câine / de iubire lătrând...” (*Ca și când*). Concluzie de etapă: eroticele lui Spiridon Voinescu reunesc stilistic un patos de glorioasă tradiție lirică cu figurația și limbajul poeziei moderne, într-o sinteză inextricabilă: „Ți-aș scrie un răvaș. Ar fi banal / dar cum să-ți spun, în mai puțin de-o carte, / că pentru tine m-aș sui pe cal / și aș porni spre zărilor departe, / că aș cosi savane fără bani / și aș fura mâncare de prin case / pentru a sparge-n două timpul, ani / și-n patru orele rămase, / aș pune în cuvinte tot ce am / ca pe tributul sacru, pentru viață... / apoi aș pune, într-un ultim hram, / pe foc redutele din noi, de gheață!...” (*Foc în țările de gheață*).

Mai departe: „Sunt un om de serviciu pe sectorul Pământ / fără normă trudesco la acel cântec prim / frază-n frază zidesc și cuvânt pe cuvânt / la tribune de nori încă sunt anonim / am votul pădurii, așa că insist, / al animalelor și al zeului apei, / al câmpiei, al duhului vesel, trist, / al aproapei și al aproapei”. Sunt versuri din poemul de început al cărții de față, iar postarea lor în poziție liminară nu este întâmplătoare. Spiridon Voinescu este, într-adevăr, un misionar, un poet ulcerat de mersul spre degradare al lumii de azi. În fața ei, într-o primă instanță, face un pas înapoi. Însă nu un pas de retragere definitivă și nicidecum de înfrângere sau abandon, ci numai pentru a-și asigura o poziție mai favorabilă contemplației și reflecției. Într-un al doilea timp, implicarea poetului se întoarce, urmând o cale indirectă. Părăsind vituperarea, el pune în fața semenilor imaginea unui paradis pierdut, însă recuperabil. Ca limbaj, refuzând închiderea solilocvială dusă la extrem de poezia modernă, Spiridon Voinescu scrie o poezie al cărei mesaj (căci despre o poezie cu mesaj vorbim) să aibă o audiență largită. Pentru poetul călineștean de la extremitatea sud-vestică a fostului județ Muscel, poezia nu se justifică decât dacă ajunge la cât mai multe inimi, le mișcă și le tonificază. Toate acestea fac din el un autentic artist militant.

(Prefață la volumul *Spiridon Voinescu - "Trecutul viitor"*, apărut în luna februarie 2022 la editura InfoRapART)

Spiridon VOINESCU

Ordinea cuvântului

Sunt om de serviciu pe sectorul Pământ
fără normă trudesco la acel cântec prim
frază-n frază zidesc și cuvânt pe cuvânt
la tribune de nori încă sunt anonim
am votul pădurii, așa că insist
al animalelor și al zeului apei
al câmpiei, al duhului vesel/trist
al aproapelui și aproapei
plec, deci, cu o consoană și-o vocală
să le fierb la foc mic spre-a obține cuvânt
să aprind cu penița primul foc de cerneală
sunt om de serviciu pe sectorul Pământ!...

Vis

Arunc lopeți de litere prăfoase
în șemineul unde se-ncălzesc poeții
de sar scânteii de verb
prin fumul de amiază!
Tresare, însă fără groază
ochiul poeziei ca de cerb
și când răsare greu lumina dimineții
mor fraze peste stururile trase

Drumul de fier

Acolo unde nu mai e cale ferată
începe drept în sus un fir umil
a cărui linie în taină e păstrată
în ochii mari și limpezi de copil
acolo unde trenul nu mai are drum
din cer cad gări ca fulgii de zăpadă
acarii schimbă un macaz din scrum
pe care numai zeii pot să-l vadă
urgențele sunt pline de vagoane
de păcură murdare și de fum
mor garnituri pansate cu tifoane
dar undeva, acolo, e un drum...

Suflet

Ce înger plânse când văzu
atâta negură de stele?
ce contratimp, ce eu, ce tu
ce carusel, ce os, ce piele,
ce ostoire, câtă carne
pentru o aripă de praf
ce nu-i văzută prin lucarne
de ochiul vreunui fotograf

Ninsori arestate

Cum fug ninsorile de oameni
din ochii plini de închisori
cum pușcării în gânduri sameni
și nu răsad de îndreptări
cum ari în câmp cu plug de gratii
cum calul trage sângerând
pe piept de sârma grea, ghimpată
a închisorilor din gând

Masa tăcerii

Uite-așa se strângea pe creștet lumea
ca un clopot întunecat
limbă de clopot eram
băteam în margini să le rup
pe deasupra colindau primăveri
ca un hram

le deslușeam prin crăpături de trup
mă cotopeau de iarbă firele
mâncam
din pâinea cea de toate zilele

și iar bătea în gând un clopot
să rup, să descui
o lume, o biserică
a nimănui

Zile

Ni se trag zilele ca niște fire
lungi se fac, lungi râuri albe
de vertebre de nu mai știi
ce/cum vine
de te uiți la oasele strămoșilor
sau la ale tale
ca după o moarte
prin care ai trecut cu bine

Fragil

Dimineața mă spăl cu tine pe față
speriat ca toamna de zăpezile dintâi
precum o zare de un timp cu ceață
sau "ai să pleci" în loc de "mai rămâi",
cu armele depuse la arhivă
pășesc, tiptil, la margine de vise,
desculț, atent să nu le surp din stivă
(doar rugăciuni tăcute sunt permise).
Tu?... dormi pe brazda plugului cu care
mi-ai atacat tăceri definitive
și venele-s deschise, și mă doare
și prea fragil stau visele în stive...

(din volumul "Trecutul viitor", recent apărut
la editura InfoRapART)

R.M. RILKE
(1875-1926)

Presimțire

Sunt ca un steag împresurat
de zări.
Simt vânturi ce vin, ele-mi dau
viață,
în timp ce lucrurile jos nici
măcar nu tresar,
ușile se închid încă ușor, în sobe
stăruie liniștea;
ferestrele nu tremură încă, praful
apasă.
Cunosc furtunile pentru că sunt
o mare.
Mă desfășor și cad în mine iar,
m-arunc înalt departe și singur
sunt foarte
în marea furtună.

De șoptit când adormi

Atât de mult doresc să cânt cuiva,
să stau și să fiu lângă cineva.
În leagăn să te iau și să-ți cânt
alintându-te,
să fiu lângă tine când te trezești
și iarăși adormi.
Singur să fiu în casă
cel care să știe: noaptea a fost rece.
Să ascult ce se petrece înăuntru și
toate cele de afară,
în tine, în lume, în pădure.
Orele cheamă lovindu-se
iar timpul se vede până-n străfunduri.
Jos cineva străin trece
trezind un câine necunoscut.
Apoi se face liniște. Eu mi-am
plecat ochii mari asupra-ți,
ei te țin blând, apoi te lasă,
atunci când ceva se mișcă-n întuneric.

Singurătate

Singurătatea e ca o ploaie.
Suie din mare în pragul înserării;
de pe șesuri depărtate și pustii
se ridică la cer unde își are sălaș.
Și-apoi abia de acolo cade peste oraș
Cade plouând în orele amestecate,
când străzile spre zori se îndreaptă
și când trupurile istovite-n căutare
dezamăgite și triste se despart;
și când cei ce unii pe alții
nu vor să se vadă
trebuie să doarmă împreună
într-un pat:
singurătatea atunci cu fluviile se revarsă...

Tânguire

O, cât de departe sunt toate
și de atât de mult timp dispărute.
Cred că steaua
de la care lumina îmi vine
de mii de ani a murit.
În luntrea
ce trece dincolo
ceva plin de spaimă s-a rostit.
A bătut un ceas într-o casă...
În care casă?...
Aș vrea să ies din inima mea
și sub cerul larg să pășesc.
Să mă rog aș vrea.
Și una dintre stele,
da, singură,
numai ea
poate dura
și care,
precum un alb oraș,
la capătul razei tremură-n cer...

Oră gravă

Cel ce se tânguie acum în
lume,
fără temei se tânguie,
pe mine mă plânge.

Cel ce în noapte acum râde,
fără temei râde în noapte,
râde de mine.

Cel ce pleacă undeva în lume,
fără temei pleacă în lume,
spre mine se-ndreaptă.

Cel ce moare undeva în lume,
fără temei moare în lume,
mă țintește cu privirea.

Traducere în limba română - Ignatie GRECU

Nicolae TZONE

Cum se ajunge cel mai repede din Grecia la Dunăre (I)

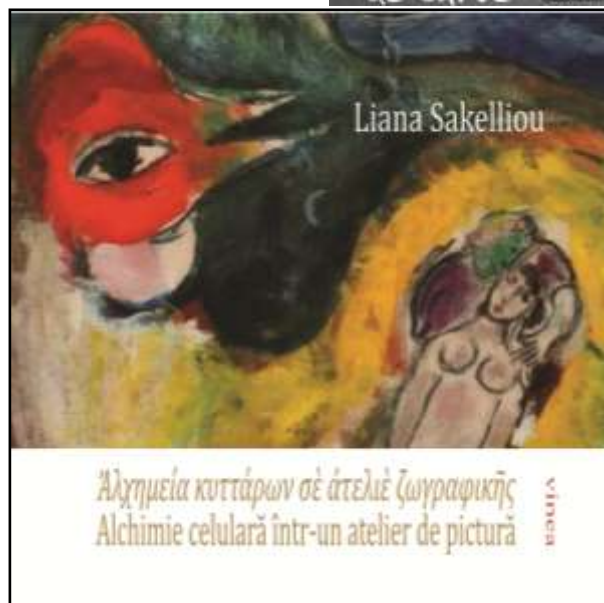
Cu nimic nu se poate ajunge mai repede, în zilele noastre, din Grecia la Dunăre, decât cu o carte de poezie de o sensibilitate și de o încărcătură umană ieșite din comun: **Άλχημεία κυττάρων σε άτελιέ ζωγραφικής/ Alchimie celulară într-un atelier de pictură**, publicată recent (Ed. Vinea, 2021). Autoarea ei, Liana Sakelliou, este unul dintre poeții greci contemporani de primă importanță, cele circa 20 de volume publicate deja bucurându-se de o bună și largă recepție a criticii literare și de o primire caldă a publicului elen.

Volumul de față, realizat în ediție bilingvă, greacă și română, reprezintă o primă și total edificatoare transpunere a poemelor sale în limba proaspătă și înzestrată cu o poeticitate rarismă a lui Nichita Stănescu, poetul european de recunoscută anvegură. Autorii acestei admirabile transpuneri sunt doi traducători de cursă lungă, împătimiti, deopotrivă subtili și rafinați.

DI. Stavros Deligiorgis – a predat la Universitățile din Iowa (Iowa City) și Massachusetts (Amherst), Sc. Superiore Trad. Interpreti (Trieste), în Facultatea de Limbi Germanice (București) și la Programul postuniversitar în Studii de Traducere și Traductologie (Universitatea Națională și Kapodistriană din Atena) – este un intelectual de clasă, bucurându-se, între cunosători, de calitatea aspecială de a fi „un prieten al artiștilor și al poeților”. Am avut, cândva, bucuria de a-l cunoaște, la un foarte reușit colocviu al traducătorilor din literatura română din toate țările Planetei organizat la Neptun, pe țărmul Mării Negre, de președintele în exercițiu al Uniunii Scriitorilor din România, criticul literar Laurențiu Ulici. Încă păstrez câteva fotografii care-i subliniază oaspetelui nostru o blândețe, o delicatețe care nu se pot regăsi decât la personalitățile cu o generozitate rarismă.

D-na Angela Bratsou, coechipiera d-lui Deligiorgis, doar a fost premiată, în 2017, de Asociația Greacă a Traducătorilor de Literatură (PEN Club, Gr.) pentru redarea în limba română a unei antologii bilingve intitulată **Εποχή/ Εποχή** a poetei Kiki Dimoula. Amintesc, cu titlu de exemplu, încă trei proiecte comune la care cei doi traducători de azi ai Liane Sakelliou au fost parteneri de lucru și conducere: o ediție bilingvă colectivă, **Σεπτε σκίτσε de IL Caragiale/ Επτά σκίτσα του**, Ed. Alotropo, Atena 2012; volumul, de asemeni colectiv, **Μεσογειακές Περιπλανήσεις/ Rătăcirii mediteraneene** de Panait Istrati; antologia (bilingvă) a **Tinerilor poeți români** (Ed. Vaxikon, Atena 2019), cu sprijinul Institutului Cultural Român.

Reluăm în articolul nostru din nota introductivă a antologiei datele esențiale ale bibliografiei poetei elene: „Liana Sakelliou s-a născut la Atena, a studiat Filologia engleză la Universitatea din Atena și a continuat studiile de specializare în Marea Britanie și în Statele Unite ale Americii. Predă literatura Americană și *creative writing* la Universitatea din Atena. Poezii, traduceri și articole de critică literară i-au apărut în reviste grecești și americane, precum și în antologii internaționale.”

Referitor strict la ceea ce conține cartea **Άλχημεία κυττάρων σε άτελιέ ζωγραφικής/ Alchimie celulară într-un atelier de pictură**, precizăm că ea cuprinde un număr de 232 de pagini, în care sunt adunate texte din 4 volume ale autoarei, și anume: **Όπου φυσά γλυκά ή αύρα/ Locul dulcilor adieri**, din 2017 (sunt traduse 22 de poeme, cuprinse între paginile 10 și 79); **Πορτρέτο πριν τὸ σκοτάδι/ Portret înainte de a se întuneca**, din 2010 (sunt traduse 30 de poeme, cuprinse între paginile 80 și 139); **Πάρε με σὰν φωτογραφία/ Trage-mă ca pe o fotografie**, din 2004 (sunt traduse 29 de poeme, cuprinse între paginile 140 și 211); **Άφές ρέουσες/ Fluente atingeri**, din 1992 (sunt traduse 2 poeme, cuprinse între paginile 212 și 219).

Se poate vedea din capul locului că se contează pe impunerea unei grile de lectură în care poemele sunt dispuse invers cronologiei scrierii lor, și acest lucru asigură o cunoaștere a poemelor autoarei (ca și a autoarei, de altfel) dinspre maturitatea, clarviziunea și (chiar) înghețarea prezentului spre prospețimea, imprezibilitatea și rezonanță sporită a simțurilor și gesturilor începuturilor.

În comentariul pe care-l propun voi încerca, deliberat, să urmăresc (și voi urmări chiar cu fervoare!) devenirea poetică a Liane Sakelliou lăsându-mă ghidat de datele cronologiei firești, dinspre poemele din volumul publicat în 1992, spre cele publicate în culegerea de acum 5 ani, în 2017. Firește că puteam proceda și urmărind strict sumarul volumului tipărit, dar cred că un cititor, mai cu seamă unul profesionist, își poate permite libertatea de a urma calea proprie de a călători în „jungla” textelor cuprinse în blocul de versuri deja aflat în fața sa. Nu voi socoti acest lucru neapărat o trădare a voinței autoarei. Și nici nu am deloc în vedere să cer socoteală pentru că nu a ales să realizeze o antologie în sens clasic, unanim acceptat, adică să își așeze volumele în sensul izvorării unul din celălalt.

(continuare în pag. 11)

**01. «Lumina se dizolvă pe tot ce atinge; / devine apă,
devine șarpe în apă, / devine pielea unei alte vieți...»**

Din volumul **Ἀφές ρέουσες/ Fluente atingeri**, din 1992, poeta reține pentru antologia publicată la București, poemele „Compoziție” și „Variațiuni”. Sunt două texte în care „peisajul mării” (în primul) și „spuma mării” (în al doilea) sunt realitățile specifice ale geografiei milenare a Greciei. Sunt, în fond, axa sufletului elen, indiferent de vârsta persoanei sau a personajului, fie femeie, fie bărbat, care apare/se oglindește în textul poetic.

„Reprivi peisajul mării./ Era amorf. Ca și delectarea” – așa începe „Compoziție”. Uimește tăietura de lamă ireproșabil ascuțită a acestei surprinzătoare și fine jumătăți de vers: „Ca și delectarea”. Venind după cuvântul dinainte: „amorf”, formularea în sine este imprevizibilă și, de ce să nu recunoaștem, scânteietoare. Este un exemplu (numai) aparent atât de simplu și la îndemâna oricărui. În realitate avem de-a face cu manifestarea expresă a puterii maxime a unui talent poetic ieșit din comun.

Urmează confesiunea foarte tinerei femei, care devine tot mai atentă la lucrurile din jurul ei, voind (conștientă sau nu) să-și urmărească ogindirea în ele ori să se rănească în reflectarea acestora în ființa ei vie și provocatoare, căci, nu, senzualitatea este o caracteristică a fetelor din Elada de totdeauna: „S-a uitat atunci într-o oglindă veche/ pentru a înțelege că era pământeană./ O bărcuța iluminată pentru pescuit nocturn a trecut pe la fereastra ei/ lentă ca un flamingo uitat./ [...] A închis fereastra/ înainte ca umbra bărcii să se dizolve/ și scaunul de răchită din biroul ei/ i-a luat domol trupul/ patetic”. Comparația micului „vas pentru pescuit nocturn” cu „fereastra” care îi apare „lentă ca un flamingo uitat” desemnează, iarăși, un vers-bijuterie.

Poemul „Variațiuni” (pe care eu îl comentez la începutul analizei mele, dar care, în realitatea tipărită a cărții, este chiar Textul edificator care o încheie) se cuvine să-l redăm în întregime și să-l urmărim cu mare atenție. Pesemne că nu am greși chiar atât de tare de

I-am socoti între textele esențiale ale Liane Sakelliou.

Așadar, iată prima treime a sa: „Spuma mării se adună în orbitele ochilor statuiilor/ în porturile centrale ale insulelor;/ mă lipesc de obiecte recunoscute prin pipăit./ Obiecte care își lasă cutiile lor de sticlă și vin/ la mine clipind din pleoapa propriei versiuni./ Devin idei îmi mângâie obrazul în tăcere./ Cu degete curate și netede/ confecționez cu ele propria figură de hârtie/ de parcă ar fi un joc de meccanó.”

Remarcabil este versul „mă lipesc de obiecte recunoscute prin pipăit”. Ca și urmarea lui: „Obiecte care își lasă cutiile lor de sticlă și vin/ la mine clipind din pleoapa propriei versiuni”. Nu am spațiul aici pentru a face o incursiune în poezia română, la doi giganți ai săi, Gherasim Luca – inventatorul teoriei „obiectului obiectiv oferit” (O.O.O.) - și Nichita Stănescu - „și iată, m-am trezit/ că lucrurile sunt atât de aproape de mine,/ încât abia pot merge printre ele/ fără să mă rănesc” (în poemul „Vârsta de aur a dragostei”) -, la rolul „obiectelor”, în genere, în textele lor, dar sunt încântat să găsec la poeta elenă aflată încă în zona începutului său literar această calitate (pe care și-o asumă cu îndrăzneală!) de a se autodezvălui „vrăjitoare” și împlânzitoare de obiecte. De a le transforma în „idei” care „îmi mângâie obrazul în tăcere”.

Centru poemului este, ca și Nichita Stănescu al nostru, cel din emblematicele „11 elegii”, o de nețăgăduit „opțiune pentru real”: „lubesc spuma mării și statuile oarbe./ Eu nu sunt o mare, tu nu ești un sculptor local./ Suntem atingeri fluente într-un ținut de fragmente”. Această existență „într-un ținut de fragmente” în plin peisaj grecesc, în care statuarul este la el acasă, o vedem la Liana Sakelliou ca pe o marcă a personalității ei distincte încă de timpuriu.

În fine, ultima treime a poemului este, și îmi face plăcere s-o afirm cu vocea întregă, memorabilă: „Lumina se dizolvă pe tot ce atinge;/ devine apă, devine șarpe în apă,/ devine pielea unei alte vieți./ Și inima ne crește/ pentru a revendica o păclă/ în oglinda sinelui nostru pământesc”.

Lumina transformată în APĂ, mai mult și mai categoric, în ȘARPE DE APĂ, și încă și mai mult, și încă și mai categoric, în PIELEA UNEI ALTE VIEȚI, ne transformă pe noi toți cei care citim aceste versuri în participanți nemijlociți la un veritabil miraj pe care numai poezii veritabili și numai poezia veritabilă îl pot naște.

În momentul apariției volumului **Ἀφές ρέουσες/ Fluente atingeri**, din 1992, Liana Sakelliou se dovedea a fi o autoare autentică și originală până în vârful unghiilor.

(va urma)

Dorina STOICA

Miniaturi poetice

*
Ghemuit într-o gutuie
se-ngălbenește timpul.
*
Cumpăna fântânii
lift între două ceruri.
*
Prin fereastra rugăciunii,
Dumnezeu mă privește blând.
*
La micul dejun
întind visele pe pâine și mușc.
*
Dumnezeu atinge o inimă,
ca și cum ar atinge cu mâna o apă.
*
Un fel de față nevăzită a Lunii,
moartea.
*
Mi s-a făcut dor de zâmbetul mamei,
de poarta bunicii, de hora din deal.
*
Sufletul, un copil
ce nu se poate opri din plâns.
*
Oamenii se mint între ei.
Doar oglinzile spun adevărul.
*
Într-o poșetă am găsit
un zâmbet sincer și o batistă
cu miros de vacanță.
*
Mușca din mărul oprit până ce
i se strepezeau toate duminicile.
*
În dimineața asta de primăvară
întârziată, vântul a zburlit
părul încărunțit al timpurlui.
*
Spre dimineață îmi era frig.
Am tras un colț de răsărit peste mine și am
adormit.
*
Întinde-ți mâinile spre sus!
Cât poate melcul zbura
atât ți-e urcușul.

*
Frunze ruginii, galben aurii,
trecerea timpului, pe fața
pământului.
*
Aveam atâta mândrie,
încât mă învârteam zilnic
până amețeam, într-un cerc
în mijlocul căruia eram eu!
*
Aștept să-mi ia cineva nevăzut
mâna și să scrie cu ea.
*
După fiecare noapte de nesomn,
mă ridic din pat, pornesc
spre o nouă zi spunând:
"bună dimineața", nimicului.
*
Sunt un fel de arbore
cu rădăcinile înfipte în cer.
*
Tăcerea din cimitir
este alcătuită din amintiri.
*
Duhovnicul mi-a ghicit în lacrimi,
canoanele începute dar neterminate.
*
Caietele în care am scris
aproape zilnic își amintesc
toată viața mea.
*
Acolo,
în satul de la poalele codrului,
copilăria ne așteaptă
ca să terminăm jocul.
*
Încărunțise părul mamei,
precum zăpezile de altădată.
*
Tolăniți pe șifonier
trollerul și motanul adună praf.
Lokdown.
*
Dinspre omenesc spre divin
și atât de greu dinspre
divin spre omenesc!
Nevoință.
*
Nenumărate cuvinte șoptesc
buzele arse de foamă și sete.
Rugăciune
*
Stele ce sclipesc în apa adunată
în urmele lăsate de pașii tăi.
Trecut.
*
Argint lămurit în foc,
lămurit de șapte ori,
de șaptezeci de ori câte șapte.
Judecată dreaptă.

(continuare în pag. 13)

*
Între răsărit și asfințit
ca un sâmbure,
noaptea
*
Stăteam ghemuită
înlăuntrul timpului
iar acesta îmi rămânea strâmt.
Creșteam
*
Frunzărind arămiu
o zi în pădure.
Toamnă.
*
Dulceața din faguri-de-albine,
frumusețe transformată în gust.
Miere.
*
Greerii ciobesc înserarea,
timpul se furișează prin nuci.
Toamnă.
*
Efemerul așezat pe floare,
eternitate de-o singură zi,
fluturele.
*
Din înaltul ochiului cădea,
asemenea unui corăbii
ce se scufunda,
o lacrimă cristalină, grea.
*
Mă trezeam în fiecare dimineață
cu speranța că am primit
perechea de aripi promise.
Gândul o închipuia pe mama,
ce mă naștea din nou
și mă înfășa strâns.
*
Când ai plecat
umbra ți-a rămas în oglindă.
Umbra mirosea a nuntă!
*
Viața, un șir lung de cuvinte.
Dincolo de cuvinte e Cerul.
*
Fețele pâinii ca fețele Lunii.
*
În pădure, tandru vântul,
ciufulea frunzișul copacilor.
*
Mulțimi de oameni iar
Dumnezeu atât de singur!
*
Sunt umbra mamei.
O umbra subțire, zgribulită de frig.
*
În fiecare seară mă spal pe cap
de toate migrenele și pe dinți
de toate răutățile.

*
În copilărie uneori la cină,
aveam pe masă doar
pătrățelele de pe mușama.
*
Fie pânea cât de rea
Semnul cruci-l fac pe ea
și-o mănânc, în țara mea!
*
Oamenii vin pe pământ și pleacă.
În urma lor rămân o mulțime
de haine atârinate pe cuiere
și o mulțime de cuvinte.

Radu BOTIȘ

Să fiți liberi ...

(poezie manifest)

Grea încercare, **Doamne**, peste țară
Se abate ca un uragan,
Neamul, parcă, **e** sortit să piară
Neamul nostru, încă, **suveran**.

Norii de badjocură s-au strâns
Tot mai grei pe fruntea națiunii,
Lacrimile anilor, greu plâns
Răscolesc **din adormiri** străbunii.

Șoaptele **Carpatilor** tăcuți
Răzbat **pretutindeni a trezvie,**
Iernile și-au înfiat pruncuți
Trimițând părinți în **pribegie**.

Solii vremii au ajuns la Râm
Scrijelind iar petic de țărână,
Doar poezii aduc pe caldarâm
Vuiet de cuvinte ce fărâșă.

Noaptea **nu-și** regăsesc tăcerea
Scuzele nu-s **mofturi de moment,**
Ducă-**se-n** pustietăți **durerea**
Și **ceasul** neputinței **din prezent**.

Piară-**n** hăuri gânditori prădalnici
Javre chibzuite-**ntru** măcel,
Minți și rețe, **suflete de jalnici**
Hămesiți **cu jind ascuns, rebel**.

Să fiți **liberi, nu** vă fie frică
Chipul lui Hristos este în voi,
Numai fruntea care se ridică
Ochii să privească-**i** lasă, amândoi.

.....
Să fiți **liberi, nu** vă fie frică
Chipul lui Hristos este în voi.

Natalia Aida POP

Poetica fără cenzură de iubire

"Poezia mea este un labirint
eliberat de idoli mentali"

Iată mărturisirea onestă și extrem de incitantă aflată pe coperta a patra a volumului "Poetica" de Eduard Dorneanu.

Acum ceva vreme am fost atrasă de coperta albă, de o simplitate discretă și elegantă a acestui volum de poeme apărut în luna decembrie 2021 la editura Eikon, iar rândurile de față s-au născut din sincera dorință de înțelegere superioară de inimă și de minte a mesajului poetic transmis în cele 83 de pagini cuprinse între copertile cărții.

Într-adevar, lectura poemelor mi-a prilejuit o plăcută și surprinzătoare redescoperire a eului liric în versuri care interferează în ritm cartezian între imagini inedite și incantații magice de iubire, exprimate într-un limbaj poetic aparte, viu, nou, care înveșmântează ideea în cuvinte nou-născute, nemairostate încă, în construcții, alăturări semantice și o versificație absolut inedite, de negăsit nicăieri, în culori serafice, ofilite ori carnale, greu de egalat, adică într-un registru tipic dornenian. Versurile acestui volum te aruncă cu lăcomie într-un spațiu și timp pline de erotism, în inefabilul cărora vibrează femeia, femeia, văzută și percepută într-un spectru universal: divinitate, icoană, mamă, fată "neîncepută", femeia "lacomă", "înger ascuns", femeia dorită, iubită, adorată, zeiță, de aici, de aieva sau de dincolo de mormânt, o căutare disperată și febrilă a eternului feminin "în naștere/ în ardere/ în rug", o corabie "din care nimeni nu caută salvare, ci își oferă trupul pentru a spori/cenușa veșniciei", femeia "ofrandă cu gust de ambrozie și vin migdalat". Cu o sensibilitate de mare finețe, poetul Eduard Dorneanu dezvăluie și învăluie în magia cuvintelor alte multiple fațete ale femeii, ca stăpân și supus deopotrivă al ei, femeia-creuzet al iubirii, femeia-catedrală, femeia-altar, femeia-muză. Amintesc numele celor două muze-femei, Ioana și Valentina, evocate în mai multe poeme, dintre care nominalizez pe cel mai frumos, cu adevărat înălțător cât un imn liturgic numit "Înălțare", închinat Ioanei, după moarte căreia, poetul află că "dragostea adevărată" e "floare de șanț și bob de strugure/ păstrat în chivotul mărturisirii. În "Scrisoare pentru Valentina" considerată de poet "cea mai frumoasă zeiță" descoperi deopotrivă și "cel mai frumos loc din univers", sacralizat prin

prezenta mamei și a iubitei.

Prin raportare la celelalte volume de poezie "Sacra erotica" (Tracus Arte, 2015) și "Sublimare" (Eikon, 2017), remarcăm un crescendo la nivelul trăirilor, o explozie a ineditului, o continuare a fiorului într-o curgere asemeni unui șuvoi viu de apă devenită firul roșu, ingenu, incandescent și răscolitor al iubirii, o căutare disperată a semnelor iubirii, trecând de la emoțional la pasional, la un nivel de vibrație mai înalt. Paradigma labirintică a iubirii devine un ecou exprimat sonor printr-un amalgam tulburător de sunete, țipete, cântec "oftat", în ritmuri de "doom" sau rock sugerate de chipul "mesianic" al lui Kurt Cobain, în culori și cuvinte exotice, într-o fermecătoare renaștere, regăsire și consumare a iubirii în diacronia timpurilor, împletită în mod acut cu o restrângere și o extensie dincolo de "albastru" a orizonturilor sale. Eliberată de constrângerile mentale, de simțuri și sentimente contingente, iubirea izbucnește vulcanic, cu putere, cu foc, dorință, durere, speranță și nerăbdare cu "gemete și tremur rușinat" care "coboară și urcă/în ecou rotund/și iubire/înfinită". Între femeie, bărbat și iubire există o conexiune magică, o ardere, un fior, împletind cele trei planuri de manifestare: fizic, energetic, astral, cu nuanțe extrem de sensibile a mai multor feluri de iubire cum ar fi: iubirea tandră, romantică, sfașietoare, răvășitoare, sacră, idolatri-zantă, mistuitoare, carnală, senzorială, senzitivă, iubirea ofrandă. Poemele au prin structură, construcții poetice și ritm un parfum aparte, putred și proaspăt în același timp, penetrant, subtil și mistic în linia "Cântării Cântărilor", cea a vechilor trubaduri sau a sonetelor lui Petrarca și Shakespeare,

(continuare în pag. 15)

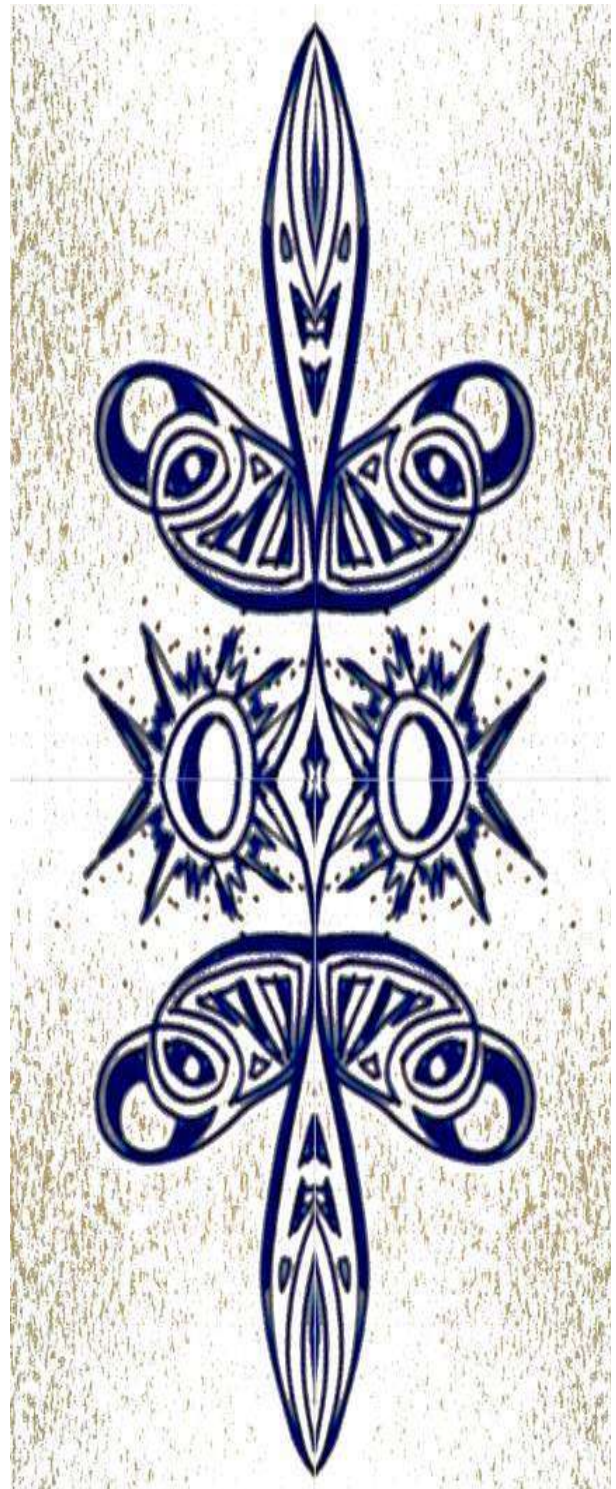
evocând subtil un iz inconfundabil al zapezilor "d'antan", mult sporite prin puterea de sugestibilitate, de esențializare a titlurilor, care te atrag ca un magnet într-un câmp vibrațional de largă și înaltă frecvență: vizual "Albastru precăut", "Privesc printre degete", "Miercurea cenușii"; auditiv "Nu se aude", "Cântec de schimbat culoarea achilor"; orgasmatic "Coregasm", meditativ-incantatoriu "Tukdam", "Mantră vulgară", "Dincolo de albastru", "Libație lustrală"; numeric "49", "Patru flori de cactus", "Optzeci și trei de binecuvântări", "Șaisprezece trandafiri"; autumnal "Toamnă", "Îmbrățișare de toamnă", "Toamna la Mălini"; astral "Înălțare", "Blanț karmic". Spațialitatea universală a acestui bloc-câmp poetic vibrațional este conturată discret de repere nelămurite: "departe", "la hotarul de miază-noapte al așteptării", "la hotarul de miază-zi a chemării", "dincolo de orizontul motivațional"; citadine: "la ieșirea din Fălticeni", "printre câini flămânzi și haini"; în perimetrul obișnuit, habitațional: "în grădină", "lângă vișinii marko și sasha"; americane: "pe câmpul otrăvit din towton", "pe terenul inundat cu sânge și apă clorată/ Al stadionului solitudine din belfast" sau distinctiv "in fide salus" și "balineum fides" dar, indubitabil, Mălini rămâne locul de referință fundamental a arderii în iubirea-rug "casă și loc de rugăciune", un Genius loci moștenit "pământul Dornenilor", hrănitor, înălțător, protector și atemporal.

Poet al simbolisticii, modern, Eduard Dorneanu, transpune relația dintre iubiți, fratele înger, fratele om sau frații pomi, din planul trăirii în plan creativ-conceptual, împletind în mod cu totul original tema creației poetice cu cea a naturii și a iubirii: " ...amintirile noastre/ sunt metafore născute în așternuturi/ De apă vie", "...fiecare cuvânt are îngerul lui/ la fel ca oamenii/ la fel ca norii/ la fel ca paturile în care nasc mame muribunde/ Întru slava și uitarea/ celui nemângâiat", "să poată urla poezii asemenea câinilor nemâncați/ și urlatul lor să nască poeme/ mai tinere ca apele de sub pleoape/ la fiecare atingere albastră", " ...și carnea noastră va cânta împreună cu albul/ lunii/ cu ochii închiși/ pentru că semnul meu de dragoste/ arde peste toate semnele lumii/în veci.", "Versurile poemelor sunt tot mai lungi/ Iar cuvintele ard până la sfârșitul îmbrățișării". Expresivitatea limbajului, construcțiile semantice și metaforice din "Poetica" sunt absolut inedite și surprinzătoare: "icoană intermediară", "canibalismul apostolic", "iubirea prezumată", "nisip ambrozic", "foc aromat", "câmp erotic-infracțional", "magma clepsidrei", "glasul celui Veșnic Viu", "inimile de rezervă", "o combinație cabalistică aparte", "seraiul lacrimilor" etc., sporită de accente verlainiene: "toamna și vântul îmi împart trupul/În poeme albastre/ fără de sfârșit/ fără de sfârșit".

Versurile din "Poetica" lui Eduard Dorneanu induc un fior vibrațional de o franchețe nedisimulată a trăirilor, prin regasirea androginală în plenitudinea iubirii autentice, acreditându-mi ideea că, deși noi oamenii suntem prin naștere amanetați morții, sufletul nostru se poate salva în eternitate prin iubire. De aceea, o citire din perspectivă feminină a poemelor mi-a permis să descopăr un adevăr profund, esențial și anume, că reușesc să mă regăsesc plenar în toate ipostazele femeii și în manifestări ale iubirii deslușite între copertile cărții, mai mult, că toate acele femei se reflectă, trăind aici și acum

în mine, Eduard Dorneanu oferind prin această apariție editorială o poezie erotică aparte, sacralizantă, dureros de frumoasă.

Decriptat, în ansamblul său, mesajul poetic al acestui volum mă conduce cu gândul că avem de-a face cu o Ars poetica contemporană despre cum să iubești femeia în multiplele ei ipostaze, total, fără cenzura de iubire "dincolo de fior", până când "Aerul arde asemeni unei metafore/ care trece prin flacără și rug".

Diana TRANDAFIR

ÎN ȚESĂTURA NIMICULUI

chiar dacă îmi dau seama
că alunec printre închipuiri
n-ar putea fi în alt fel

Singurătatea mă apasă ca o piatră de moară
dar înțeleg bine
că liniștea se află acolo
doar pentru mine
Agrafele o prind de eșarfă
astfel încât
îmi zgârie dinadins pielea gâtului

Visez de la un timp
că trăiesc pe un pervaz de fereastră
de unde se zăresc undeva
plopilii
Îi urmăresc îndelung cu privirea
atunci
când se numără singuri

Nu cred că în țesătura fermă a zilei
voi avea parte
de ceva pe măsură

IARNA

ți se întâmplă să uiți
ți se întâmplă chiar să-ți rupi degetele
cum se frâng vreascurile

Cădva erai o filomelă zglobie
incendiau în tine imperii
iar cu limbile de metal ale ceasurilor
întorceai din când în când
câte o clătită flambată

e frig
nouă cercuri de metal
ți se clădesc peste piept
și totuși dansul tău pietrificat
mută scândurile

PRIVIREA

cu un ochi privesc oamenii
care se scutură de îndoială
sub prisosul întrebărilor
cu alt ochi văd întunericul

culcușit în blana pisicii
Nu mă pot agăța de liane
compasiunea nu-mi dă voie
să mă dezlipesc de pământ

Copiii se joacă mai departe
cinstitul joc de-a mijoarca
iar eu ies din toate acestea
ca dintr-o oglindă întoarsă
Pe câmpurile minate
numai dureri

AMINTIRE DIN LABIRINT

traversând parcul pustiu
amiaza a ascuns norii-n iarba
iată-l a și apărut
îngerul de celofan
îți controlează mâinile să fie curate
le ascunzi la spate
La o lungime de braț - vidul
ca să nu se zărească
îți ascunzi în pumni inima

Mirosul de lavandă
a inundat aleea cu dale de ceață
Îngerul bate din pleoape
te ocolește cu îndemânare
se învârtește
se rotește
se grăbește
să ajungă la semafor unde
trei culori înlocuiesc
numătoarea efectelor

dacă tot a venit
n-ai de ce să te plângi
De ce să te certe
dacă poate să ierte
prinse de obrazul tău
strălucind
îi stau aripile

MIMETISM

vom împărți covrigi cu sare la cină
o să-mi povestești puțin despre vreme
vom privi din balconul plin cu mușcate
un turn gotic înalt

Îmi vei spune apoi că ochii mei sunt
doi sori abia ieșiți din captivitate
ce vor să intre împreună cu tine
în înserare
poate în noapte

ca într-o cursă a vânătorii
îmi vei întinde o mână
așa cum veleitarii poeți aștern ecuații
ce nu sunt altceva decât poezii
parțial camuflate

Nesperând mai nimic
îmi voi lăcui cu privirea ta
ridurile

(continuare în pag. 18)

Arsenie AUGUSTIN

Și e tăcut din nou pe creasta
 Aceea mângâiată de furtuni răzlețe...
 Lumina intră prin obtuze fante,
 În flăcări se preface gândul mut
 Când tainele și-nchid
 Eliberarea în capsule reci de noapte.
 La poalele pustului se ivesc iarăși
 Mii de-armonii întinse parcă
 De sfoara unui clopot negru...
 Mijesc livide
 Pe tâmpla celui ce își pleacă
 Genunchii în penumbra flamei
 Din altă lume stihuri albe
 Tot îngânând iradierile lăptoase
 Purtate-n zborul lor
 De îngeri mari cu răsufări de sticlă.

Se depletec în gura nopții
 Trăiri metalice absente până ieri
 Și nu avem decât fâșii de humă
 Să-mpreunăm tăcutul timp
 Cu ostenita răsufare a mirării.
 E înghețată iar
 Sămânța iubirii de înalt,
 Stă nemișcată aripa, legată
 De-o umbră cu veșmânt de foc...
 Ea ar zbura dar suflă
 Un of străpuns cu mii de-alice
 Vânănd și ultima lumină din ascuns.
 De-aceea am să cad până la urmă,
 Să mă prefac în sunet
 Ce cântă-n pietre și surâde-n flori.

Un ochi de metal, altul de ceară
 Privesc salturi ce sumbru
 Coboară peste aromele serii.
 Tăceri și fluturi, umbre

Îngemănate cu aura tristă a lunii;
 Aici totul se cerne
 Ca-n sitele unei mori la izvor.
 Sunt lacrimi nocturne încarnate
 Brodate pe marginea fierului,
 Albastrul clepsidrei legate sub tainele
 Unei mâini nevăzute
 Se topește plâpând în inimi de piatră.
 Caldă se-adună simțirea eternei,
 Absentei morți cu falange de jar.
 Și picură cioburi de cer
 Zeul ascuns dincolo de lut...

Pune trei noduri luminii
 Ce-și coboară cadența peste orizontul
 Lunii cuibărite-n adâncul
 Noptii cu neliniști de fier.
 Vezi umbrele
 Încolăcite pe meterezele ultimului
 Răsunet al tăcerii?
 Ele sunt mesagerele resemnării
 Cu care încă privești cercul
 Închis de stihurile vieții...
 Caută-ți rana primită în joaca de-a zborul,
 Îngrijește-o, spal-o cu vin
 De arțar.
 Prin ea intră, stăpână, suirea
 Sau atingerea vântului
 Cu gust de poem.

Estuarul e gol. Lumini scorjite de ploaie
 Se joacă sub aerul rece
 Și crud al tăcerii.
 Atingerea frigului s-a strecurat
 Să-mi întindă armoniile uitate
 La-ntretăieri de cuvinte.
 Fug răni și se-ascund în umbrele
 Țintuite pe ziduri iar zborul
 Înfiripat odată cu moartea își adună
 Talazurile mereu calde în inimă.
 Nu vorbesc nimănui despre vântul
 Ce-și leagă exilul
 De trecerea nopților albe,
 Nici despre vela ridicată cu jertfă
 De îngerul ud și nebun al căderii.
 Ultimul pas e iubirea
 Tocită pe trepte în vechile locuri
 Unde-au sunat clipe de sânge.

(continuare în pag. 18)

Când tăcerea curge lavă de noapte
 Gesturi discrete suflă
 Urnind clepsidra cu clipe-scânteii.
 Înăuntru sunt ancore vii de carne și sânge,
 Pieptul îmi sună pe-ascuns
 A drum frânt
 A uitare și moarte.
 Nicicând lanțul n-a suspinat cu putere
 La aprinderea cerului
 Nici țărâna n-a scos torente de plumb.
 Piscurile trufașe ale mării sunt scuturi
 Focul lor umed răscolesc mădulare
 Iar lumina născută
 Din zbor clar și aprins se ridică
 Odată cu mâinile-rugi ale gheții.
 Cuvintele cad, pălesc între ceasuri
 De trezvie și cânt.

la aminte, îmi spuneai,
 Că te-au străpuns zorile ca o săgeată
 Plină de veninul albastru ce curge
 Din cupele trecute-ale nopții...
 Îți schimbă aura dulce în care porți
 Seva tăcută a bucuriei...
 Din ea adăpi îngerii cu murmur de sticlă
 Pui înălțimii chemare terestră
 Și tainelor le dai aripi
 Aidoma cuvântului plâns pe culmile vremii.
 Sub buza zborului de ceară
 Țeși uscăciuni și armonii de lut
 Te-atingi de solitudine și moarte
 Cu deget fin scriind în trupul răcoros al cărnii
 Când țipete din cercul tău lumesc,
 Când întrebări cu glas și lung veșmânt
 De har, de cer încununat.

ROTUNJIREA PĂSĂRILOR PE CER

nimic nu are mai puțin adevăr
 decât oboseala
 – face ca o ghiulea de plumb sufletul
 Lumina arsă a decojit de tot luna
 și marea adormită în propriile brațe
 Tamburine și cobze
 cobze și tamburine
 în surdină le aud
 tot mereu
 am urmărit cu privirea cum
 fulgii de lumină
 alergau după spuma din valuri
 pentru că fulgii și stropii de mare
 erau frați de lapte

Acum
 pescărușii fostelor stafii
 fostelor renunțări fostei vieți
 mânați de foame toacă-n mine
 carnea dulce de scoică

Îmi ating gleznele
 ca pe lujerele unei plante
 înfiată de ape

CURAJ

cât de firesc se poate derula
 un război
 Erai soldatul adevărului
 care vorbea despre mine la persoana a
 treia
 Erai scut pentru imperfecțiunile
 și nălucirile mele
 Adunaseși pe călcâi praf de glorie
 fără să faci mai nimic
 poate doar aruncând o privire
 Erai culegătorul de paie
 care construia fir cu fir o căpiță
 la umbra căreia
 făptura mea ți-ar fi dat dezlegare

Ca să nu-ți simt atingerea
 ai evadat pe-acel câmp
 printre umbrele noastre din somn
 și într-o încălțire cu sine
 ai montat flori de in
 în mecanismul ciudat cu rulmenți
 filamente și pârgșii

Întâmplările timpului și
 cartea de catifea cu parfumul său
 știut
 prea dulceag
 continuă să mă poarte
 pe brațe

Petre RĂU

NECUVINTELE DIN CUVINTE (partea I)

Un poet își trăiește viața folosind cuvinte, de regulă cuvintele scrise. El nu folosește cuvintele la modul obișnuit, la fel cum o face, de pildă, un istoric care-și scrie o lucrare, sau un medic ce-și scrie propria experiență într-o lucrare științifică sau un diplomat care și-a pregătit un discurs. Poetul folosește cuvintele pentru a îmbrăca într-o mantie nouă, originală, *inefabilul*, pentru a spune lucruri cum n-au mai fost spuse niciodată de nimeni, vrând cu ele să provoace emoția celor care vin în contact cu creația sa.

Inefabilul este ceva ce nu poate fi explicat, exprimat și deslușit complet în cuvinte. El se află la granița dintre gândirea în imagini și gândirea în noțiuni. Intuind fiecare dintre noi dificultățile uneori destul de complexe și imprezibile pe care le simțim atunci când ne întâlnim cu *inefabilul*, ne putem pune firesc întrebarea: cum altfel să fie comunicat *inefabilul* dacă nu prin cuvintele poetului?

Scriitorii știu bine însă că atunci când scrii și treci prin filtrul tău interior cuvintele pe care le așterni începi de fapt să-ți așterni sufletul care, prin cuvinte așezate, speră să fie al tuturor.

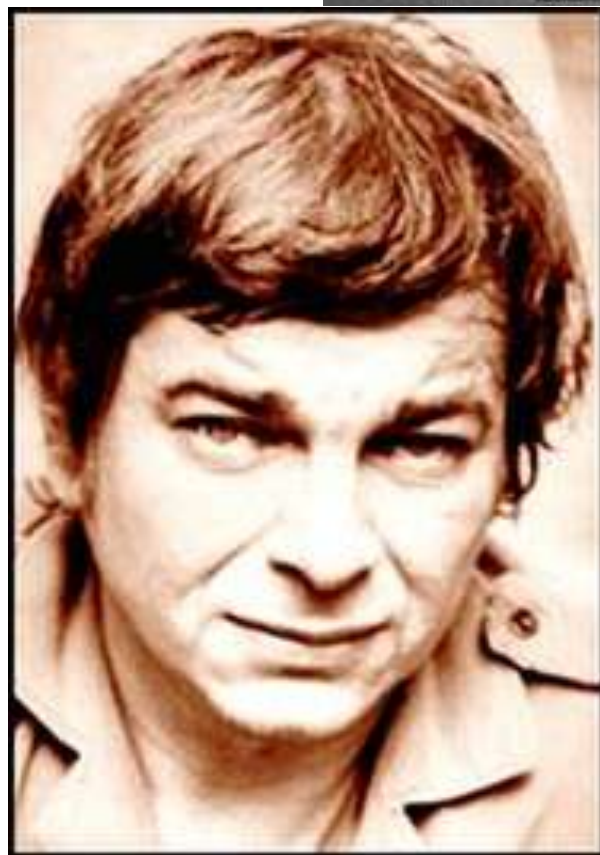
Se cunosc până acum numeroase încercări de a da o definiție poeziei. Cum era de așteptat, unele au fost intratât de banale și absurde, încât s-a renunțat repede la ele. Despre altele se crede însă că s-au apropiat mult de adevăr, dovadă că azi sunt folosite și repetate în diferite ocazii. Dar încă nu există până acum o definiție a poeziei, una definitivă, cu care să cadă de acord toată lumea.

Unii spun că poezia ar fi un limbaj cu totul aparte, dar nu fac asta fără să se explice și să adauge că de fapt este o formă de exprimare a esenței ființei noastre. Alții, mai îndrăzneți, de fapt mai poeți, spun că ar fi un limbaj mai aproape de cel pe care îl vorbeau cândva zeii, așa cum se spunea în antichitate.

Se mai crede uneori că poezia nu este numai literatură: „Dacă ne putem imagina că literatura este un codru frumos într-o dimineață de vară, poezia este acel abur ceresc care emană din acești codri, aspiră spre înălțimi și are legături nevăzute cu matematicile cosmice și cu legile armoniei universale” (3).

Însuși Nichita Stănescu spunea că: "Poezia este o tensiune semantică spre un cuvânt care nu există, pe care nu l-a găsit. Poetul creează semantica unui cuvânt care nu există. Semantica precede cuvântul. Poezia nu rezidă din propriile sale cuvinte. Poezia folosește cuvintele din disperare"¹.

Pentru a ne da seama cât de dificil este, dacă nu chiar imposibil, să încerci să definești poezia, ar trebui poate să trecem în revistă încercările complexe pe care însuși

Nichita le-a făcut de-a lungul întregii sale cariere poetice.

Nichita ajunge la concluzia că poezia este mai presus de limbaj și de orice metaforă, că este un metalimbaj și nu o simplă actualizare a limbii, că de fapt este ea însăși o limbă aparte.

Ceea ce el numește „vers sublim” este sinteza unui efort de gândire de-o viață, sinteza dintre intuiția și experiența care se pun în lumină una pe alta, amândouă la fel de profunde. De pildă, Nichita considera “Nu credeam să-nvăț a muri vreodată” ca fiind versul cel mai frumos al limbii române.

În evoluția creației sale lirice, Nichita s-a prezentat în mai multe ipostaze. Inițial, ne spunea că poezia este trăire, deci este mai presus de cuvânt. Universul său liric este marcat la început de o stare de bucurie a descoperirii de sine, a fascinantului spectacol al lumii din care s-ar putea inspira pe teme și motive precum copilăria, momentele luminoase ale zilei și ale ființei, revelația iubirii ș.a., iar imagistica s-ar alimenta din puritatea lucrurilor și ființelor, de zbor, de transparentă. Dar va ajunge să atingă și o tulburătoare expansiune a propriei existențe percepută prin prospețimea simțurilor și energiei sale tinerești. Factura poeziei este una metaforică și lasă loc cuvintelor să zboare, mai degrabă decât să ardă. Este poezia ce caracterizează primele două volume: “Sensul iubirii” [01], „O viziune a sentimentelor” [02].

Începând cu volumul „Dreptul la timp” [03], Nichita Stănescu devine un poet care se definește prin el însuși. În primul rând se aventurează în căutarea cuvintelor care exprimă adevărul, conștient fiind că acel adevăr este chiar adevărul poeziei.

(continuare în pag. 20)

Practic, poetul caută, într-un alt mod de a scrie, realitatea sufletului, considerată a fi mereu proprie poeziei. Volumul este considerat ca fiind un fel de trecere spre a doua etapă a creației sale. Aici întâlnim revelația timpului și ruptura tragică a sinelui prin sciziunea suflet-trup și limitele ontologice ale existenței. Etapa a doua va fi caracterizată în special prin volumele „11elegii” [04], „Roșu vertical” [05], „Oul și sfera” [06], „Laus Ptolemaei” [07], „Necuvintele” [08], „În dulcele stil clasic” [10], „Măreția frigului” [12], etapă în care conceptele, spune criticul și istoricul literar Eugen Simion, „își caută noi învelișuri lirice”. Întâlnim o impresionantă înnoire și diversificare tematică și stilistică.

În această etapă se insistă asupra condiției creatorului și a poeziei, văzute ca o pereche ideală gânditor-operă. Matematica, pe lângă poezie, apare și ea drept cale de cunoaștere a universului.

Dar, odată cu parodia și intertextualitatea în poezia sa ludică, apare și neîncrederea poetului în cuvinte, generată în primul rând de constatarea că poezia, ca „vorbire” despre o stare de spirit, nu se poate constitui într-o oglindă fidelă respectivei stări ființiale.

De exemplu, în „*Matematica s-o fi scriind cu cifre / dar poezia nu se scrie cu cuvinte*”, poetul discreditează cuvintele care, prin statutul lor referențial se aseamănă întru totul cifrelor. Apelul la necuvânt este impus, așadar, de nemulțumirea poetului în ceea ce privește neputința cuvintelor de a sluji poezia ca stare a ființei, în dependența lor de propria semnificație și de regulile coercitive ale gramaticii.

Acum, pe măsură ce poetul admite că procesul cunoașterii nu are doar aspecte fizice, ci și metafizice, el caută și alte „semne” decât cuvintele, pentru a întrupa acest tip de cunoaștere. A ajuns astfel la conceptul de „necuvinte”.

Despre „necuvinte”, însă, vom discuta mai în detaliu în cele ce vor urma.

Cea de a treia etapă a poeziei stănesciene începe cu „Epica magna” [13], unde poezia devine de fapt „epică”, înțelegând prin poezie exaltarea legii, iar prin epică „exaltarea întâmplării” cum ne explică criticul și istoricul literar Ioana Em. Petrescu. Dar dispoziția ludică întâlnită la poet în etapa anterioară dispare și se petrec ample desfășurări cerebrale ale discursului. De fapt, această etapă este definită mai bine de volumele „Opere imperfecte” [14] și „Noduri și semne” [15] și se caracterizează prin meditații grave, tema morții și a timpului, schimbarea concepției despre arta poetică.

Trebuie luat în considerare faptul evident că între etapele descrise mai sus nu sunt delimitări certe sau granițe ferme. Se înțelege că poetul, ca spirit inovator de excepție, a profitat din plin de toate drepturile conferite de unele anticipări sau reveniri în creația sa poetică.

Așadar, poezia lui Nichita Stănescu cunoaște o evoluție pe care am putea-o recunoaște din cronologia operei sale lirice. Ea s-ar putea rezuma² astfel: pornește de la poezia cu specific adolescentin cu o poetică a visării și a transparenței, cu elemente specifice adolescenței. Apoi se angajează în expunerea unei imagini inedite a iubirii, privită ca stare de boală a trupului, cu viziuni despre ardeura cosmosului asemănătoare cu viziunea eminesciană

din „Scrisoarea I”. Continuă cu o schimbare a tonalității introducând în poezia sa ideea morții, prin concepția că ființa este unică în timp ce neființa este veșnică și îmbracă tema creației și a dragostei în haine mitice în care eul liric se dovedește a fi mai puternic decât divinitatea. Trece apoi la elegiac și oferă o operă foarte apreciată și unitară în sens filosofic. Contemplarea meditativă asupra existenței își spune cuvântul în poeziile următoare. Urmează apoi ilustrarea condiției elegiace a omului unde cântecul de iubire se transformă într-un plâns existențial. Prin următorul pas devine emblematic pentru „criza de identitate” identificată ca o criză a cunoașterii raportului dintre universul din noi și cel în care trăim, dar mai ales pentru că eul liric vede cuvintele așa cum alții văd ideile. Întrebările chinuitoare izvorâte din frumusețile matematicii încep apoi să-l frământă pe poet din ce în ce mai mult, ceea ce-l determină să le îmbrățișeze în poezia sa cu multă voință și sinceritate. Apoi trece într-un sentimentalism romantic prin poezii încărcate de tandrețe, candoare și ingenuitate. Se reaprinde în poet filosofia timpului și începe să-i dedice multe poeme meditative. Ajunge astfel să explodeze într-o diversitate de teme și motive, folosind elemente care exprimă valori din cochetare și din principii de viață. O temă specială, cea a obiectelor imperfecte, îndreaptă condeiul poetului spre noi viziuni conceptuale. Către final încep confesiunile și căutările spre și despre absolut.

Poetul caută cu febrilitate cuvântul pereche și atunci când truda lui nu se împlinește, îl lasă singur pentru a-și arăta adevărata plenitudine a singurătății depline. Și cuvintele singure au forța lor, uneori peste limitele așteptărilor noastre, deși ele, cuvintele, au fost construite ca să fie alăturate de altele pentru a-și exprima vigoarea. Dar una înseamnă pentru noi un cuvânt singur, de exemplu, cel care dă numele conceptului și ne îndeamnă spre variantele sale semantice, și alta e ca acel cuvânt singur să stea undeva într-o poezie, fie chiar pe primul sau pe ultimul loc. El va îmbrăca alte haine în poezie, nu va însemna niciodată ce ne spune conceptul ca atare și nici nu pot avea vreo influență având alături și alte cuvinte pereche. El își va exprima forța rotunjind ideatica sugerată de întregul poem, așadar, chiar dacă e singur, va depinde de orice alt cuvânt din acel poem. Cuvântul singur în natura sa inițială poate fi asociat cu un sunet gol. În poezie, însă, el se încarcă precum o armă ce stă gata să explodeze.

Nichita ne spunea la începutul carierei sale poetice că poezia este trăire, deci este mai presus de cuvânt.

Iată cum se pot contopi lucrurile și ființele, cum se pot suprapune până la confuzie datorită unor cuvinte meșteșugite. Exemplul meu, luat din „Respirări” (din „Acel ceva dintre aripa și aer”), este povestit chiar de Nichita: „Prietenul meu de o viață, poetul Grigore Hagiu, cu infinita lui timiditate, mi-a spus două, trei vorbe despre cutremurul care ne-a

(continuare în pag. 21)

îndoliat țara (cutremurul din 4 martie 1977, n.a.). Nu pot să-i reproduc întocmai cuvintele, dar sensul profesiunii lui pot să-l spun întocmai. Mi-a zis: «leșisem desculț pe pământ și m-am ținut de copac. Copacul se ținea de mine și eu de el. Amândorura ni se făcuse frică».

Nichita mai adaugă aici și mirarea sa legată de vorbele poetului: "Tristă comunicare, dar totuși ce comunicare, dumnezeule!", amintindu-și totodată și de vorbirea sa din copilărie cu bătrânul gutui din fața ferestrei sau cu iarba din curte.

Așa cum există o deosebire între idee și sentiment, la fel există deosebire și între cuvânt și conținutul acestuia. Nichita ne învață încă de la început că poezia trebuie să fie unitară, nicidecum divizată în concepte disparate.

Iată ce spunea Nichita despre cuvinte în (2), p.165: „Cuvintele sunt ființe vii, nu ele au fost la începutul lumii, n-au creat ele lumea, ci lumea le-a creat”.

În esență, procesul de creare a unor noi cuvinte în scopuri poetice este echivalent cu forțarea limitelor limbii și depășirea lor pentru a accede la realități superioare. În alte cazuri, cuvintele intră în relații obișnuite, până la un punct când, ca și cum ar fi atrase unele spre altele de o forță incontrollabilă, se alătură docile în vecinătăți inedite: *“Mai lasă-mă un minut, / Mai lasă-mă o secundă / Mai lasă-mă o frunză, un fir de nisip / Mai lasă-mă o briză, o undă”* (“Viața mea se iluminează” [02]).

Dar cuvintele renasc și prin faptul că sunt puse în valoare. Un cuvânt oarecare, nefolosit decât în împrejurări seci, bine definite, nu înseamnă mai mult decât am știut vreodată despre el. Iar cuvântul, întâlnit în ipostaze poetice, poate să însemne dintr-odată și altceva. Se întâmplă invers de cum ne spune Nichita în poemul „Marele cal” [05]: *„Primul mort pe care l-am văzut / a fost un cal. / De aceea, de câte ori aud cuvântul / moarte, / văd în fața ochilor, un cal”*.

Cuvântul poate fi gândit ca un ceva aflat într-o stare de imponderabilitate și numai în poezie el își găsește adevăratele aripi. Prin poezie, și dacă este lăsat singur, el poate ajunge la cea mai înaltă realitate a sa. Cred că Nichita a fost de-a dreptul inspirat, mai mult decât oricare alt poet, de expresia biblică din Geneză, „La început a fost Cuvântul...”. Bazat pe forța cuvântului, poetul a început să fortifice temelia pe care și-a edificat arta poetică. Cu o siguranță demnă de invidiat, el a reușit să elimine distanța dintre cuvintele folosite, ajungând cu performanțele până la suprapunere: *„Cuvântul ne-ar salva, poate, dar / el e dumnezeu, și / de la începuturi nu se mai întruhidează / în făpturile cele vii”* (“Cele patru coerențe fundamentale” [14]).

De observat că oamenii preferă căutarea frumosului mai degrabă decât iluminarea. Și asta pentru că frumosul este “înțeles” de inimă, este mai simplu, mai ușor de asimilat și, cel mai important, mai benefic. Chiar dacă cuvintele sunt la fel de potrivite și pentru arte, și pentru științe, cei care își îndreaptă dorințele spre iluminare sunt sortiți să fie mai triști, mai dezamăgiți, cunoașterea nu are limite, nu se termină niciodată.

Ar trebui să acceptăm mai întâi că numai cuvintele nasc idei, pentru că ele însumează experiența de viață a omenirii. Ele se nasc din creier, dar și locuiesc toată viața în creier, cel mai fertil dintre toate solurile pământesti.

Din scrierile lui Nichita, înțelegem cât de bine stăpâ-

nea el toate acestea.

Iată ce spune despre cuvinte: „Cuvintele, îmi spuse prietenul meu poetul, sunt foarte asemănătoare cu ființele, ele sunt chiar ființe. Ele seamănă întrucâtva cu plantele, ele chiar sunt plante. Au un fel de a trăi al lor, când libere zboară în aer ca păsările, când trăiesc în simbioză cu creierul, cu coardele vocale, cu vălul palatin, cu limba, cu dinții, cu buzele. Ca și animalele, cuvintele se înmulțesc, au familia lor, se organizează în grupuri, pornesc la vânătoare, hăituesc sau sunt hăituite. Sau aidoma plantelor, înfloresc, din timp în timp, cresc numai în anumite zone geografice, fac fructe, se scutură, însămânțează cel mai fertil pământ arabil al lumii, creierul uman. Cuvintele sunt animale și plante abstracte. Ele nu locuiesc de-a dreptul pe globul pământesc, ca animalele și plantele, nici pe emisfera sudică, nici pe emisfera nordică, ci locuiesc pe globul creierului și anume pe atmosfera globului creierului, în acea atmosferă abstractă, în care chiar și stelele cerului pătrund nu prin ele însele, ci prin numele lor. Prin numele frumoase pe care le poartă de obicei razele și lumina. Cuvintele își au rădăcina în creierul uman și atunci sunt aidoma copacilor, sunt plante, dar după aceea pornesc spre sfera abstractă a auzului, în care și locuiesc un timp. Adorm în literă scrisă ca să se trezească alergând pe limbile vorbitoare. Ele sunt asemenea vânatului, mereu gonite din urmă de mpușcătura privirii, de explozia timpanelor. Decapitate de ghilotina dinților, strivite de gura închisă a gânditorilor care le refuză iluzia sonoră, lăsându-le mereu în pura lor abstracțiune. Cuvintele cresc, descresc și mor. Locuiesc pe insule și munți, pe șesuri, călătoresc pe ape. Există o civilizație a cuvintelor, așa cum există o civilizație a materiei organizată în cristale. Ele, cuvintele, sunt organizate în două mari neamuri, în două mari rase, în două continente ale sferei pe care o locuiesc. Sunt organizate în gândirea în imagini și în gândirea în noțiuni. Mai înrădăcinate, mai plante, mai diverse în asociațiile lor, cuvintele gândirii în imagini nasc subiectivitatea luxuriantă, pădurea tropicală, abundența. Gândirea în imagini, luându-și cu precădere ca ideal frumosul, este gândirea caniculară a copilăriei și adolescenței. Gândirea în noțiuni domnește peste maturitate, peste vârsta înțelepciunii, peste știință. Cuvintele din punctul de vedere al artei, sunt cea mai rezistentă parte a biologiei umane” (1).

Necuvintele lui Nichita Stănescu reprezintă și azi un concept nedeslușit complet. Neinițiatii ar putea să creadă că necuvintele nu sunt altceva decât negația cuvintelor, practic opusul lor. Sau poate doar un antonim al cuvintelor.

Necuvintele trec dincolo de cuvinte. Necuvintele ocupă un spațiu mai larg decât cel al cuvintelor ucise prin rostirea sau mai degrabă prin surghiunirea lor pe fața albă a unei foi de hârtie. Ele au un alt fel de substanțialitate, un alt fel de spiritualitate. Sunt forme de dincolo de cuvinte, care uneori cuprind mult mai multe înțelesuri și mult mai multe

(continuare în pag. 22)

nuanțe ale înțelesurilor. Ele rodesc atunci când sunt organizate în imagini sau în noțiuni.

Volumul "Necuvintele" [08] este unul emblematic din acest punct de vedere, pentru că în el poetul vede cuvintele așa cum alții văd ideile. Iată un exemplu ilustrativ din acest volum, poemul "Poezia": "*Poezia este ochiul care plânge / Ea este umărul care plânge / ochiul umărului care plânge / Ea este mâna care plânge / ochiul mâinii care plânge / Ea este țapa care plânge / ochiul călcâiului care plânge / O, voi, prieteni, / poezia nu este lacrimă / ea este însuși plânsul / plânsul unui ochi neinventat, / lacrima ochiului / celui care trebuie să fie frumos, / lacrima celui care trebuie să fie fericit*".

De fapt, poeziile din acest volum propun un alt tipar semantic, în care sugestia, de pildă, devine grăitoare. Începând cu acest volum, accentul se mută de la poezie la cuvânt, adică la esența însăși a poeziei, pe care exuberanța sentimentală sau ideatică părea să o fi trecut cu vederea.

Cuvintele inventate de către Nichita, cele pe care le-am putea numi necuvinte, pot fi interpretate de fiecare dintre noi la libera alegere. Cu unele dintre acestea ar putea părea că poetul se joacă cu formele și cu valorile morfologice pe care le îmbracă cuvintele, ignorând regulile gramaticale pe care se bazează limbajul în general, în schimb nu are deloc a suferi limbajul poetic... Alteori poetul inventează cuvinte noi, dar, mai ales, se joacă cu anumite cuvinte, cu sensul acestora și își creează o nouă realitate, un pic răsturnată. Dar putem întâlni și asocieri nebănuite de cuvinte, incongruențe semantice, oximoroane specifice pe placul poetului. Sau, de exemplu, două substantive alăturate din care unul, neprecizat care, ar trebui interpretat ca adjectiv. Sau încă, declinări la vocativ a unor substantive comune care în limbajul curent nu cunosc formă de vocativ și multe altele.

Într-un amplu eseu comparativ¹, cercetătoarea Cecilia Maticiuc a adunat o colecție de necuvinte din opera stănesciană. Toate fac parte din volumul "Necuvintele". Preluăm aici câteva dintre acestea pentru exemplificarea argumentărilor:

trimbulind - cuvânt inventat ce se repetă prin intermediul a două versuri precum un refren al poemului: "*Noi nu vrem să fim geniali / noi vrem să fim trimbulinzi*" ("Cântec în doi").

nicidoiul (versus niciunul), amintește de cel similar inventat de Ion Creangă, amântrei (versus amândoi): "*Prieten îți este nici unul, / nici doiul, nici nimenea...*" ("Lupta inimii cu sângele");

tu (în loc de tine): "*sunt așteptat de tu, de mă...*" ("Arta poetică");

ieri (cu semnificația de mâine): "*să mi se dea cadavru-ntreg / al zilei cea de ieri numită mâine*" ("Arta poetică");

ochiul umărului, ochiul mâinii...: "*Poezia este ochiul / care plânge / Ea este umărul care plânge / ochiul umărului care plânge / Ea este mâna care plânge / ochiul mâinii care plânge...*" ("Poezia");

pleoapă cu dinți; lacrimă mânjită: "*Pleoapă cu dinți, cu lacrima mânjită / sare căzută în bucate*" ("Râsu' plân-su");

felină pramatie: "*Inimă tu, felină pramatie / pândind peste tot colibr*" ("Zicere");

Iris, irise: "*Ochiule, iris, irise / cu priviri de adevăr*" ("Că

mi-e somn de nu mai pot, îmi zise").

Antonime inventate cu prefixul anti-: "*Anti-timp și anti existență - [...] Antiscunzii și antiînălții...*" ("Mă fac nevăzut").

Astfel de inovații întâlnim și în volumele care au urmat. Găsim, de pildă, înlocuirea unor verbe cu substantive sau jocuri de cuvinte în care o aceeași conjuncție dintr-o omonimie inițială atrage după sine părți de vorbire incompatibile (numerale și substantive): "*N-ai să vii și n-ai să morți, / N-ai să șapte între sorți, / N-ai să iarnă, primăvară, / N-ai să doamnă, domnișoară*" ("N-ai să vii" [10]).

Sau, chiar într-un volum anterior, o întregă poezie "Frunză verde de albastru" [06], prin inventivitatea și spiritul ludic ale poetului, o vedem construită pe relații sintactice la prima vedere neobișnuite, dar justificate în sensul atragerii cititorului într-o altă realitate. Cuvintele se învârtesc și nasc noi viziuni în jurul verbului popular „am zis”, așa încât discursul incantatoriu și lirismul acoperă suficient de bine orice incompatibilitate semantică: "*Și-am zis verde de albastru, / mă doare un cal măiastru, / și-am zis pară de un măr, / minciună de adevăr, / și-am zis pasăre de pește / descleștarea de ce crește, / și secundă-am zis de oră, / curcubeu de auroră. / am zis os de un schelet, / am zis hoț de om întreg, / și privire-am zis de ochi, / și că-i boală ce-i deochi...*".

¹ Nichita Stănescu, eseu "Cuvintele și necuvintele în poezie".

² O expunere mai largă pe această temă o putem întâlni la criticul Alex Ștefănescu (4)

³ Cecilia Maticiuc - „Limba perfectă” în două ipostaze: „limbaj transracional” (Velimir Hlebnikov) și „limbă poezescă” (Nichita Stănescu).

Bibliografie

- (1) Nichita Stănescu, *Fiziologia poeziei, proză și versuri*, Ediție îngrijită de Alexandru Condeescu cu acordul autorului, Ed. Eminescu, 1990
- (2) Nichita Stănescu, *Respirări*, eseuri, Editura Sport Turism, 1982
- (3) Dumitru Manolache, *Poezia poate să însemne rugăciune*, interviu cu academicianul Valeriu Matei, ziarul „Lumina”, 20 Iun, 2012.
- (4) Alex Ștefănescu, *Introducere în opera lui Nichita Stănescu*, București, Editura Minerva, 1986

Referințe - volume de poezii (fără antologii)

- [01] *Sensul iubirii*, 1960, Editura de Stat pentru Literatură și Artă
- [02] *O viziune a sentimentelor*, 1964, Editura pentru Literatură
- [03] *Dreptul la timp*, 1965, Editura Tineretului
- [04] *11 elegii*, 1966, Editura Tineretului
- [05] *Roșu vertical*, Editura Militară, 1967
- [06] *Oul și sfera*, 1967, Editura pentru Literatură
- [07] *Laus Ptolemaei*, 1968, Editura Tineretului
- [08] *Necuvintele*, 1969, Editura Tineretului
- [09] *Un pământ numit România*, 1969, Editura Militară
- [10] *În dulcele stil clasic*, 1970, Editura Eminescu
- [11] *Belgradul în cinci prieteni*, 1972, Editura Dacia
- [12] *Măreția frigului*, 1972, Editura Junimea
- [13] *Epica Magna*, 1978, Editura Junimea
- [14] *Opere imperfecte*, 1979, Editura Albatros
- [15] *Noduri și semne*, 1982, Editura Cartea Românească
- [16] *Oase plângând* (versuri scrise ad-hoc la Belgrad), 1982
- [17] *Strigarea numelui*, 1983, Editura Facla
- [18] *Argotice* (poezii culese în 1955), Editura Românul, 1992

(va urma)

Cristina ROȘU

**Muzica și plânsul în poezia lui George Bacovia,
de Petre Rău**

Consternat de procentul covârșitor al populației, școlare și nu numai, care pare să rezoneze exclusiv cu acele "cuvinte goale / ce din coadă au să sune" în ritmuri cu influențe orientale, Petre Rău reorientează atenția publicului asupra unui scriitor canonic: George Bacovia.

Știind că versurile bacoviene au trecut prin diverse grile de lectură, Petre Rău oferă cititorilor o lucrare cu evident caracter eseistic (*Muzica și plânsul în poezia lui George Bacovia - eseuri*), în care include și două texte poetice dedicate acestui scriitor reprezentativ pentru perioada interbelică, pentru simbolismul românesc, realizând o analiză a principalelor aspecte ale liricii bacoviene.

"Scriitor compozit", așa cum îl considera Mihail Gălățanu, Petre Rău, autor de poezie, proză, aforisme, eseuri și alte lucrări de specialitate, își demonstrează prin această lucrare prețuirea pentru George Bacovia, la vremea aceea "un avangardist", în accepția lui Dinu Flămând, dar în jurul căruia s-a țesut mitul modernității perene, căci prin acest creator de inconfundabilă atmosferă, poezia românească s-a schimbat. În termenii unor reprezentanți ai tinerei generații, poate mai puțin dispuși să citească poezie, ar fi "o valoare / un as" etc. al originalității, căci textul poetic bacovian se află la interferența mai multor sfere.

D. I. Sanda afirma că oricare carte semnată de Petre Rău este "un demers didactic", însă mai cu seamă cartea sa despre opera bacoviană nu face excepție, căci probează, într-o manieră accesibilă, faptul că orice poezie este, prin sincretismul artelor, prin originalitatea de expresie a fiecărei arte, un produs artistic complex.

Petre Rău, omul pentru care poezia este "o mare nevoie de îmbrățișare", caută convergența dintre poezie și muzică în opera bacoviană, considerând muzica "un limbaj universal" (p. 7), "o structură de sunete legate prin sens, exprimând idei, sentimente, dorințe, aspirații" (p. 16), dar folosind detalii biografice în susținerea argumentelor. Astfel, receptorii rețin fragmente din mărturiile acestui valoros poet și ale soției sale, Agatha Bacovia, pe care Petre Rău le menționează, că a existat din copilărie un real interes pentru muzică și desen, pentru corespondențe între sentiment, culoare și muzică, pentru "melodia sufletului precedând apariția poeziei".

Muzica și plânsul în poezia lui George Bacovia este o lucrare impresionantă nu prin dimensiune, ci prin calitatea prezentării, prin fundamentarea teoretică, autorul integrând alte definiții ale muzicii în relație cu poezia (de exemplu, Lotte Lehmann, interpretă de lied, contemporană cu G. Bacovia) în abordarea unui subiect de larg interes pentru cititori, elevi și profesori.

Petre Rău prezintă sursele muzicalității textelor bacoviene (instrumente, sonorități ale naturii, combinații sonore, forme muzicale etc.), elementele spațiale, temporale și cromatice, pentru a sublinia că Bacovia este "un dirijor al esențelor muzicale și sentimentale ale lumii" (p. 11). După o atentă inventariere a acestor elemente, raportându-se la opiniile unor critici literari, Petre Rău

Petre RĂU

**Muzica și plânsul
în poezia lui
GEORGE BACOVIA**

atrage atenția asupra unor aspecte definitorii ale operei poetului: "orchestra apare doar în trei poeme" (p. 58), "statistic, în lirica bacoviană, elementul muzical precumpănește asupra celui cromatic" (p. 64).

În partea a doua a lucrării, Petre Rău face o corelație între rugăciune și plâns - "alături de rugăciune, plânsul e adevărata oglindă a omului" (p. 80) și sesizează faptul că, deși poezia e contopită cu cântecul, plânsul este "cutremurător și dezastuos" (p. 67), nefiind niciodată "descărcare benefică pentru organism" (p. 75), așa cum e considerat de specialiști în alte domenii, că "plânsul provenit din stările de fericire este refuzat cu ostentație de Bacovia în poezia sa" (p. 68).

Petre Rău nu face referire doar la textele incluse în manualele școlare tocmai pentru a reaminti tuturor importanța acestui scriitor, căruia poetul iubitor de lirică bacoviană îi face o prezentare de suflet: "un cântăreț pe o singură coardă, cu vibrații triste și adânci, aproape inimitabile".

Izvorâtă din iubire de frumos, din respectul pentru efortul creator al celor ce au influențat generații de scriitori, cartea lui Petre Rău este un dar prețios pentru orice tip de lector.

Ciprian VEȘTEMEAN

Vis de nea

Întunericul mi se-mpletește
 în ochii triști fără icoana ta
 și-aud c-afară ninge, cu fulgi moi,
 amintiri inutile
 într-o prăpastie flămândă.
 Ies în câmpul infinit, alerg și
 mă opresc ca la răscruce
 și-acolo ard precum o lumânare subțirică
 uitată-n zăpadă ca far pentru străini.
 Sărut fulgii și risc să mor înecat de alb!
 Apune iar zăpada peste lume
 și mă-nvelesc cu proaspătă
 pânză de păianjen,
 căci mi-am pierdut mersul.
 Te văd aievea, fulgii aleargă, dau concurs
 ajungă pe chipul tău iubit!
 Te rog ca în noaptea aceasta
 să-mi împrumuți visele tale,
 poate-mi este ultima visare!

Emoții

Sângele mi s-a învinețit
 Venele mi-s strâmbe
 Inima bate a cazan gol
 Și ochii mei se pierd
 în valuri de nori!
 Mă ciupește clipa
 Îmi tremură gândurile
 Simt cum sunt inundat
 de sentimente colorate!
 Sunt încordat ca un arc
 Pumnii mi se strâng în suflet
 Picioarele mi-s incomode
 Și vreau să dispar
 și s-apar pe Marte
 Departe...
 Teama mă bate pe spate
 Avalanșa de idei mă-mbată!
 Slăbesc, mă albesc și mă topesc...
 peste noapte...

Tricotând idei

Trăiesc pe viu o eclipsă de inimă
 și cerul respiră greu.
 În curând mi se vestejește ziua
 și simt că a trecut fără să o fi mirosit.
 Unele gânduri ne pun pe gânduri
 E târziu deja și pe cerul sufletului meu
 apar stele, semințe de lumină
 Meditez!
 Viața e o trambulină
 mai lungă sau mai scurtă
 care într-o zi
 ne va catapulta...

Cum scriu eu?

Noaptea curge pe dealuri ca un râu
 Scriu ascultând o muzică celestă,
 dar mă simt ca în infern...
 cu Dante.
 O soprană mă prinde strâns
 de gâtul inflammat,
 mă ridică până-n stele, la muze.
 În vid mă sărută...
 simt cum notele cântului ei
 îmi dansează pe buze.
 Apoi îmi asaltează limba
 Am o gură melodioasă, de privighetoare
 Dar nu mai pot respira din cauza unui DO
 agățat de mărul lui Adam.
 Înghit un întreg portativ și mă salvez!
 Din nou pot asculta îngerii...
 Ce! Am murit?
 Iar?

Am întâlnit un titlu

Am două uși la casa în care trândăvesc.
 Pe una ies când sunt supărat
 iar pe cealaltă când sunt fericit.
 Cea a supărării este roșie ca un rac
 îmbăiat într-un vulcan.
 Iar cea fericită albastră-i precum cerul
 când evadezi plecând spre neant.
 Sufletul meu are multe clanțe,
 dacă intri pe unde nu trebuie,
 rănești!
 De aceea simt uneori cum viața mea
 se pierde printre zdrențe.
 Ca și cum aș fi mâncat pateu
 de gânduri rele, măcinate, pipărate.
 Ei, dar când sunt îndrăgostit
 nici nu-mi iau avânt
 și zbor pe geam
 la ea...

(continuare în pag. 25)

Elisabeta FURTUNĂ

Poemul trecerii

Caut, într-un timp adormit
ce-a înveșmântat înserarea,
poemul trecerii tulburat
de privirea uitată de tine
pe ultima pagină din tomul
iubirii, urii, iertării.

Timpul, rămas pe masa tăcerii,
plânge la porțile sărutului
nezborul măiestrei care
visa cuibărită pe-o ramură
de coloană fără sfârșit.

Șotron întors

E sâmbătă,
fac un pas înapoi
spre vineri,
închid ferestrele lumii
să nu străbată prin ele
nici urmă de joi,
îl sar pe miercuri
spre marți
și-ajung lângă luni,
fac încă doi pași
care duc înapoi
la duminica
în care
făcusem cuib
pentru noi
să-l refacem
din unu și unu
pe doi.

Noduri

Am înnodat dimineața
în colțul ochiului drept
învăluind-o-n albastru
să nu fugă spre-amurg,
să uite să vină și mâine.
Provizii încerc să mai fac
de când am visat lumina
cu botniță prinsă de gură,
fără roșu-n căpăstru,
să scape nedeocheată,
nechezând după soarele
apus între tăcerea de azi
și tăcerea de mâine.

Palimpsest vegetal

Un greier își frământă arcușul
poemul îl cântă pe oasele mele,
palimpsest vegetal
la hotare de timp.
Cuvântul mi-e iarbă
ce țese zăbrele,
e tot mai frig și de-o vreme
miroase a iarnă poemul.
Când dor mi se face de tine
fum de smirnă îmi devine cuvântul
între noi nu există distanță,
există tristeți ucigașe și lumi
care taie atingeri.
Cuvintele mele
stau imprimare pe coloana
vertebrelor tale și-un greier
își frământă arcușul.

(urmare din pag. 24)

Născând un poem

Versul mi se târăște-n poală
îl măsoz dintr-o privire
și-apoi încep să torc un nou poem.
Croșetez cuvânt după cuvânt,
broderia e-aproape gata.
Oare unde s-o expun?
E pentru tine:
„Vreau să fim împreună
până când bătrânețea
ne va decoji
și moartea
ne va închide-nghesuit
într-o coajă de alun!”

Dar tu nu vrei,
Ești claustrofobă...

Călător de-a-și fi...

Ți-am scris niște versuri
și-mi spuneam:
„Ferice de tine poezie!
Tu poți călători,
poți ajunge în mâinile ei...
Să fii atinsă
și strânsă cu gingășie de ea,
poate chiar în brațe
precum o făptură iubită.
Tu o poți vedea
cum ochii îți sorb cuvintele,
îi poți simți mirosul și te bucuri...
poate primești chiar și-o sărutare.
Ce n-aș da ca acum
tu să fii un trist poet
și eu o poezie...
de dragoste!”

Gabriela GRIGORE

TOLERANȚA ȘI VIOLENȚA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ

Deoarece literatura reflectă viața, ea ne prezintă și relațiile dintre oameni, așa cum sunt ele în realitate. Nu de puține ori, operele literare transmit valori morale pe care oamenii le respectă în relațiile dintre ei. O astfel de valoare morală este toleranța, o calitate pe care toți ar trebui s-o dobândim și s-o cultivăm, spre deosebire de violență, care trebuie evitată cu orice preț.

De exemplu, în romanul *Mara* de Ioan Slavici, ne este prezentată povestea de iubire dintre Persida și Națl. Ea este româncă ortodoxă. El este neamț catolic. Intoleranța etnică și religioasă a familiilor îi determină pe îndrăgostiți să fugă în afara țării și să se căsătorească fără binecuvântarea părinților. Accepați după ce se întorc acasă, nu se bucură de liniște, deoarece tatăl lui Națl este omorât violent de fiul nelegitim. Prin acest sfârșit, autorul își exprimă intoleranța față de încălcarea normelor morale, cum ar fi relațiile extraconjugale.

În basmul cult, *Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă, personajul principal pornește într-o lungă călătorie, pentru a îndeplini ultima sarcină dată de Spân. Pe drum, el își face tovarăși pe Gerilă, Setilă, Flămânzică, Ochilă și Păsări-Lăți-Lungilă. Fiecare monstru este diferit prin comportament și personalitate, dar Harap-Alb este tolerant, acceptă pe fiecare cu calități și defecte, intuind că aceștia îi vor fi de ajutor, așa cum se întâmplă. În finalul operei, are loc și un gest violent, când Harap-Alb este omorât de Spân. Ca în orice basm, faptele bune sunt răsplătite, iar faptele rele și răufăcătorii sunt pedepsiți.

În nuvela *Moara cu noroc* de Ioan Slavici, autorul se declară adeptul unor norme și valori morale de la care nu acceptă nicio abatere. Finalul operei este tragic, deoarece Ioan Slavici se dovedește intolerant față de cei care au greșit, pedepsindu-i violent cu moartea. Toleranța o manifestă față de personajele care nu au încălcat normele morale, pe acestea lasându-le în viață și oferindu-le șansa unui nou început.

În romanul *Moromeții* de Marin Preda, incipitul ne prezintă un timp răbdător cu oamenii, tolerant: *În Câmpia Dunării viața se scurge fără conflicte mari, timpul avea nesfârșită răbdare cu oamenii.* Finalul este opus, prezentând tema timpului intolerant, nerăbdător:

trei ani mai târziu izbucnea Cel De-al Doilea Război Mondial. Războiul este un conflict de o violență extremă, care zdruncină puternic viața oamenilor și le tulbură sufletele.

În alt roman, *Ion* de Liviu Rebreanu, societatea ardeleană de la începutul secolului al XX-lea manifestă intoleranță față de oamenii săraci, care erau priviți cu dispreț și desconsiderare, chiar dacă aveau alte calități. Personajul principal, Ion, este un tânăr chipeș, harnic, inteligent, dar nu reușește să obțină respectul celorlalți deoarece este sărac. Din această cauză, el se bate cu rivalul său mai bogat, pentru a se impune și pentru a câștiga stima sătenilor.

În concluzie, în lumea în care trăim, consider că toleranța este absolut necesară, pentru a-i accepta pe ceilalți așa cum sunt, cu trăsăturile lor particulare, pentru o bună relaționare și pentru o conviețuire armonioasă. Opusul toleranței este intoleranța, care devine adeseori sursa unor conflicte puternice, generatoare de violență.

Eugen ONISCU

INIMA STRĂINULUI

Nuvelă-foleton

(3)

Zilele din concediul lui Eusebiu se scurgeau cu repeziciune una după alta. În tot acel timp încercase să stea cât mai mult în preajma tatălui său, pentru că dorea să ducă cu el de acolo imaginea bătrânului ce îl iubea și îi dorea tot binele din lume. Și el la rândul său îl respecta și iubea pe tatăl său pentru că se purtase bine cu ei și mai mult de atât se înțelesese de minune cu mama lor ce fusese casnică creând astfel o atmosferă caldă, onestă, datorită căreia ei putuseră să studieze și să se formeze ca oameni. Ani de-a rândul îl admirase pe tatăl său pentru modul cum se jertfise prin muncă pentru ca ei să nu ducă lipsă de nimic. Iar acum când îl vedea bătrân și neputincios îi era milă de el.

Într-o seară când se întorcea de la plimbare, când ajunsese în dreptul unor vitrine luminate ale unui mare magazin se întâlni față în față cu Cosmin prietenul său de odinioară, pe a cărui chip timpul își pusese amprenta, încărunțise puțin și dădea impresia unui om matur. În cei zece ani de când nu se mai văzuseră Cosmin devenise un tată și un soț model, iar la poștă unde lucra își făcea în mod conștiincios serviciul. Toată acea transformare survenise în viața lui Cosmin ca urmare a acelui episod rușinos în care îl înșelase pe Eusebiu, își dăduse seama că procedase rău față de cel mai bun prieten al său și hotărâse să facă mari schimbări în viața sa pentru a nu mai nenoroci pe nimeni. Cosmin era singur și păru foarte surprins de întâlnirea lor. După ce se priviră preț de câteva clipe în ochi, Cosmin spuse:

– Salut Eusebiu, te-ai întors?

– Da, pentru puțin timp.

– Ești bine?

– Poate că ar fi mai bine ca noi doi să nu mai continuăm această discuție și fiecare din noi să pornească pe drumul său în viață.

– Trebuie să înțelegi că am fost tineri amândoi pe atunci, iar eu am greșit față de tine, dar până la urmă Adina a ales...

– Dacă nu intervenea-i cu tertipurile tale lucrurile erau altfel acum. Dar ai manipulat totul în favoarea ta. Pe mine nu mă păcălești din nou, te-ai învăluit în minciună și înșelătorii și doar așa ți-a reușit planul, ai profitat de faptul că eu îți destăinuiam totul, pentru că prietenia noastră se baza pe faptul că trebuia să ne spunem totul și fiecare să vegheze la fericirea celuilalt mai presus de a sa.

– Da, ai dreptate dar nu am putut să mă ridic la un ideal al prieteniei atât de înalt datorită faptului că tu pe atunci mi-ai mărturisit că ai impresia că Adina oscilează

între noi doi și că ar fi mai bine ca eu să stau cât mai departe de ea. Observasem și eu că în inima ei se dădea o luptă pentru a alege între noi doi și atunci m-am decis să acționez pentru că și eu o iubeam cu aceeași ardoare ca și tine, dar este adevărat, eu în această privință nu eram atât de sincer ca tine să-ți mărturisesc totul. Pe când tu îmi veneai cu mărturisiri, eu duceam o luptă titanică și mă gândeam să-ți mărturisesc totul și să dispar pentru ca voi doi să fiți fericiți, dar crede-mă, nu am putut pentru că Adina cu farmecul ei m-a învins. Recunosc, am recurs la necinste pentru a te îndepărta de Adina. Eram tineri Eusebiu, înțelege, tu erai mult mai pur în sentimentele tale pe când eu am încercat să țin ritmul cu tine un timp, dar nu am putut, m-am prăbușit jos de tot.

– Nu neg faptul că ai părți bune în caracterul tău, dar atunci când vrei să obții ceva la tine scopul scuză mijloacele și în acele momente uiți de orice valori morale. M-ai prezentat într-o lumină proastă în fața ei și așa ai câștigat tu. Și acum ce crezi că îți voi ierta totul și ne vom îmbrățișa și vom merge să bem ceva și să ne amintim doar de părțile frumoase ale tinereții noastre. Nu pot să fac așa ceva și îți spun, asta este ultima oară când eu îți mai vorbesc.

– Îmi pare sincer rău pentru toată durerea ce ți-am cauzat-o în trecut, ți-am luat logodnica după ce te-am prezentat într-o lumină proastă înaintea ei și m-am căsătorit cu ea. Dar înțelege ce îți spun, ea a fost împinsă spre tine de un sentiment frumos, dar trecător, apoi și-a dat seama că marea iubire a vieții ei sunt eu în ciuda defectelor mele. De ce nu vrei să accepți acest lucru? Au trecut zece ani de atunci, poate că ar trebui să mă ierți...

– Pleacă din fața mea, simpla ta prezență îmi produce repulsie.

Cosmin încercă să mai spună ceva însă se opri și plecă puțin rușinat. Eusebiu își continuă drumul spre casă plin de indignare. Toată starea sa sufletească de bine se spulberase din cauza întâlnirii cu Cosmin și a discuției ce o purtase cu acesta. Și în timp ce pășea pe străzile orașului printre trecători de la acele ore ale serii, începu să revadă tot acel episod din tinerețea sa ce îi schimbase viața. O iubise foarte mult pe Adina și fusese adânc rănit în cele mai frumoase sentimente ale sale. Își aducea aminte cum în acea perioadă un coleg de muncă îi spusese că îl văzuseră pe Cosmin cu Adina și că Cosmin îi explica ceva, iar Adina era foarte atentă. Cam pe atunci începură să apără și neînțelegerile între ei până ce totul se soldase cu o ruptură definitivă. Printre reproșurile ei era și faptul că el era prea exaltat, prea inocent, și nu cunoștea viața reală și nu era pregătit să-și întemeieze o familie. Ștuse încă de pe atunci că toate acele vorbe le inoculase Cosmin în mintea ei, și cine știe ce alte lucruri oribile fusese Cosmin în stare să inventeze pentru a o determina pe Adina să renunțe la el. Dar acel episod era încheiat de mult și nu se alesese decât cu consecințe dureroase.

Ajuns acasă, constată că în sufrageria lor era

(continuare în pag. 28)

tatăl lui împreună cu Costea, Alin și Cristina. Cu toții erau prinși într-o discuție foarte aprinsă, Eusebiu rămase puțin pe hol și îl auzi pe Costea spunând:

– Alin, copiii tăi se vor face mari și vor privi la tatăl lor și vor vedea un biet inginer ce nu a adus altceva decât un salariu lună de lună acasă și a locuit cu ei în casa părintească neputând să facă mai mult în viață. Păcat de capacitățile tale dacă vei continua să te rezumi doar la o viață mediocră. Eu vreau să vă învăț să nu treceți prin viață doar ca niște oameni mediocri, ci să trăiți pe picior mare după cum se spune în popor și asta se poate doar dacă aveți bani. De aceea trebuie să intri în afaceri și să devii bogat, să ai o vilă și o mașină scumpă pentru tine și alta pentru nevasta ta. Și apoi copiii cresc și nu trebuie să-i înveți cu modestia ci cu luxul și cu faptul că ei sunt speciali pentru că sunt copiii tăi. Iar soția ta nu trebuie să trudească ca o sclavă la grădiniță îngrijind copiii altora, din contra voi trebuie să aveți o menajeră care să vă îngrijească copiii și să vă facă tot menajul casei. Eu doresc să vă trasez adevăratul drum pe care trebuie să-l urmați în viață și voi mă tot contraziceți. Oare este atât de greu să mă înțelegeți?

– Drumul pe care tu îl trasezi nu este un drum al cinstei, ci al dezonoarei, spuse Alexandru ce părea puțin indignat.

– Bătrâne, mereu ai fost un om rămas în urmă cu idei stranii ce nu te-au ajutat la nimic și pe copiii tăi tot după astfel de idei i-ai educat. Ce ai realizat tu în viață? Ai lucrat ca fierar betonist apoi te-ai pensionat, deci toată viața ta ai fost supus unui program fiind la ordinele unor șefi muncind uneori peste măsură suportând mereu nedreptăți și mereu cu frica în sân că nu vei putea aduce un amărât de salariu acasă pentru a putea să supraviețuiești lună de lună împreună cu familia ta. Dar dacă tu ai trăit așa, cel puțin pe copiii tăi nu trebuia să-i educi așa, măcar pe ei trebuia să-i determini să pășească pe un alt drum.

– I-am învățat să urmeze binele în viață, în primul rând prin puterea exemplului și mă simt mulțumit de asta, întări Alexandru.

– Ai îmbătrânit cu aceleași idei învechite ca și cum cinstea pe care ai predicat-o toată viața ta le va putea ține de cald sau de foame copiilor tăi. Cel puțin pe ei nu trebuia de mici să-i intoxici cu asemenea idei demodate. Voi chiar nu priviți lumea din jurul vostru și oare nu vă dați seama că totul se învârt în jurul banilor! Cine are bani impune legile jocului vieții, asta este toată ecuația vieții. Sărăcii rămân pe dinafară la cheremul celor bogați. Lumea este condusă la ora actuală nu de oameni ce au caractere nobile, ci de mari miliardari ce conduc totul din umbră. Iar toți ceilalți se supun puterii lor pentru că nu au încotro, acesta este jocul vieții. Partea nostimă este că în acest joc mari magnați ai lumii vor câteodată să joace și rolul unor cavaleri ai altruismului strecurând țânțarul și înghițind cămila, și sunt oameni naivi care cred în onestitatea lor și îi aclamă, chiar se prosternă înaintea lor. Bogăția marilor magnați le impune respect și unii chiar cred că aceștia și-au făurit averile doar umblând pe căile cinstei. Oare cum au putut aceștia să facă sute de miliarde doar jucând cinsti? Voi trebuie să înțelegeți că nu vă cer să deveniți niște miliardari de talie internațională, dar cel puțin pe plan local, aici la noi puteți

să dominați printre cei ce învârt diferite afaceri și fac bani. Trist este faptul că nu am copii pe care să-i inițiez în lumea afacerilor, și de aceea apelez la voi nepoții mei. Of, măcar tu Alin nu mă decepționa și ascultă-mi sfaturile pentru ca să mă pot bucura și eu de succesul tău financiar.

- Va urma -

Lucia PĂTRAȘCU

VIRGIL ANDRONESCU - SEMNE ȘI CUIE

Volumul de poezie „**Semne și cuie**”, semnat de **Virgil Andronescu**, publicat la editura *InfoEST*, 2019, cuprinde în cele 68 de pagini o altă creație a poetului, însumând un număr de 32 de titluri. Coperta cărții reprezintă două lucrări (Erezie I și Erezie II) semnate de plasticianul Walter Mărăcineanu. Cele 12 ilustrații de interior, impresionante prin subtilitatea lor, împodobesc paginile cărții și aparțin cunoscutului plasticianului Hugo Mărăcineanu. Ele aduc un plus de frumusețe acestei cărți.

Pentru cine nu cunoaște creația literară a lui Virgil Andronescu (poezie, proză, publicistică), profesorul universitar dr. Gheorghe Sarău, sub titlul „*Virgil Andronescu - poetul condamnat la viață*”, face o adevărată prezentare biografică (inclusă, de altfel, și în volumul *Dicționar cu personalități teleormănene segărcene*), din care cititorul va înțelege traseul de viață și creație al acestui iubitor de cultură.

Cititorul întâlnește o carte prietenoasă, în care, alături de versurile poetului, apar considerațiile cu care scriitorul și editorul Mihai Vintilă, sub titlul *Mușcând din vers*, scriitorul Valeriu Ioan Găgiulescu, sub titlul *Manual de cunoaștere a omului...Virgil Andronescu* și scriitorul, omul de cultură Aurel Furtună, sub titlul *Puterea de a se autodepăși prin scris*, au dorit să îl prezinte pe autor, expunându-și propriile păreri despre omul și creatorul Virgil Andronescu.

Cartea are un titlu ce exprimă o filozofie de viață și de moarte, pe care numai un poet greu încercat de soartă îl poate alege. În toate poemele din carte „**semnele**” și „**cuiiele**” se află într-un dans ritualic, ce sugerează, de fapt, o luptă, din care numai o singură parte poate fi câștigătoare. Care? Poate, încă nu s-a precizat... Dar singura certitudine este faptul că Virgil Andronescu scrie. Deci, la fel ca în colindele noastre: semne bune anul are! Tensiunile sufletești ale poetului înnoadă și deznoadă „**semnele**” și „**cuiiele**” într-o dihotomie ce naște alte semne, semne de întrebare, între care poetul pendulează, dorind să-și vindece sufletul și, atunci, merge pe calea poeziei.

A încerca să analizăm aceste versuri, intrate în categoria *Poezie pulsatorie*, așa cum le prezintă însuși autorul în mottoul introductiv, plecând spre etalonul stănescian, ar însemna o influențare a cititorului în alegerile sale de a aprecia sau nu această manieră de a scrie. „**Zbaterea poeziei mele se manifestă precum pulsul cordului fetal în pântecul unei mame**”, spune poetul. Și totuși se impun câteva considerații!...

În această carte avem de-a face cu o poezie specială, concentrată într-un număr redus de pagini,

poezie pe alocuri dură, grea de înțelesuri și răstălmăciri. Ceea ce este deosebit în aceste versuri este starea de revoltă a poetului. Poetul este revoltat pentru că Dumnezeu a îngăduit să i se întâmple multe lucruri triste în viață, unele ce țin strict de biografia lui și a familiei sale: „**mai întâi fratele a plecat / să-mi pregătească deschiderea Porții**” (pag. 18), ori altele legate de relațiile cu ceilalți oameni: „**...cine încă mă ascultă?! / doar cerul gol / și negru pământul / care încă mă mai rabdă / care încă mă mai înfioară / chip săpat în amintire / și de înger și fiară.**” (pag. 15). Poetul este revoltat pentru că viața i-a adus multe probleme, a fost străpuns de multe „cuiie”: „**...până când de bisturie să mai fiu disecat?**” (pag. 18), ceea ce i-a îngreunat cărările, până la nimicirea înțelesurilor. Revenirea lui la speranță s-a datorat harului de a scrie, pe care-l păstrează și-l înmulțește ca pe un talant binecuvântat, creând: „**...O poezie / în care încap / Dumnezeu, morala / și toți oamenii / ispițiți.**” (pag. 25). Poetul este revoltat pentru că oamenii nu mai iubesc poezia curată, armonioasă, plină de frumusețea idealurilor ce înobilează sufletul, iar creatorul liric nu primește înțelegerea mesajului său: „**Poezie de legat, / de nebună / sunt eu... Cel care te iubește, te scrie!**” (pag. 21). Poetul este revoltat pentru tot ceea ce este nedrept în această lume: „**...neunii se cațără neiertători / pe cei mici și cei debili / bătuți de soartă...**” (pag. 41), o lume, în care el însuși își trăiește adesea visele cu aripi frânte, determinându-l să lupte cu îndârjire și să reînvețe mereu să zboare. Deoarece: „**Sunt Omul-Poet / spunând versurile. // Sunt poetul / cu sângele șiroind pe hârtie. // Eu sunt cel ce sunt /**

(continuare în pag. 30)

(urmare din pag. 29)

aici pe pământ!” (pag. 21).

Pentru numărul de poeme, cartea de mică întindere poate fi considerată o *filadă*. Pentru adâncimea temelor, încărcate de esența trăirilor sufletești, în care poetul a făcut alegerea definitivă de a scrie, criteriile de apreciere capătă conotații deosebite. Sunt versuri în care rememorarea și confesiunea dezvăluie cărări neștiute prin sufletul poetului. Peste tot le însoțește curgerea timpului, ce prin „*cuiete*” sale lasă urme vizibile, inubliabile și, adesea nevindecabile. Singura salvare este creația: „*acum vorbesc ca un mut / prin semne de poezie / albe ca oasele din pământ / înlănțuite de scânduri și cuie*” (pg. 15). Atunci când sufletul omului, încărcat de răni și poveri, pleacă spre creație, spre poezie cu totală dăruire, restul poate rămâne alături, ca o neîmplinire: „*Pur și simplu / îți asumi neîmplinirea... / Făcând pactul cu Litera și Cuvântul*” (pg.9). Singura speranță este poezia, ce supraviețuiește și, împreună cu ea, însuși poetul: „*Poezia nu moare / se scaldă în ochi de poezi / ca deochi și blesteme... / de târziu / de devreme!*” (pg.24). Iar cel care pornește pe drumul acesta, pe care: „*durerea ideilor întunecă ziua / luminând noaptea / deschizând cerul / de unde răzbate glasul eternității / anunțând intrarea în posteritate*” (pg. 40), va învinge, dacă expunerea creației lirice primește verdictul valoric al cititorului aderent, avizat: „*Întregul trup al textului răstignit / suferă în așteptarea izbăvirii eterne / facă-se voia ta Cititorule!*” (idem).

Poetul conviețuiește împreună cu toate „*cuiete*” sale, dar este impresionat și de cele ale altora, frați de suferință și nevoi. Sunt bine știute empatia și altruismul cu care ajută aceste persoane în nevoie: „*Mi-te-ai arătat în vis: / Erai cu Cristos de mână / Și aceea-l sângera... / Celelalte cuie / Ți le țineai în palma ta, / Mă priveai plângând... / El mă îndemna să vin, / Să te țin de mână / Și de cuie / Să am grijă cum le țin.*” (pg.48).

Virgil Andronescu este poetul care conștientizează încercările vieții și, atent la toate „*semnele*” ce-l înconjoară, nu se mai teme de „*cuiete*”, ce-l străpung la tot pasul. Deoarece, a înțeles și acceptă că: „*Subjugat sunt / De crucea ce mi-a fost dăruită / Încifrată... / În cuie și semne!*...” (pg.35). Ceea ce întâlnește cititorul în această carte este o poezie scrisă în vers alb (majoritar), abil mânuit, ce provine, probabil, din scrierile în proză și publicistică pe care le semnează autorul. Temele versurilor sale sunt cele obișnuite liricii (în general, dragoste, natură credința în Dumnezeu, echivocă uneori...), însă câteva aduc o notă aparte, populate fiind de subiectivitatea explicabilă, cu care își prezintă fugitiv familia, mama, tata, dar, mai ales, pierderea celor dragi: „*Nu numai prin ochii mei am trăit / - Încărcați de amintiri / Ci și cu ochii mamei cea cernită. / Eu doar reclădesc trupul / Din sufletul fratelui meu / Nu numai cu gândurile tatălui meu / Ce trebăluiește ca robii lui Dumnezeu / Întru așa-zisa liniștire de suflete.*” (pg. 30). Este aderent la propria sa caracteristică în care imaginea interiorității este dezvăluită cu subtilitate, prin știința gradării trăirilor.

Dacă ar accepta ideea că viața-i: „*Un joc de ruletă / cu instrucțiuni de folosire /... / Câștigători și perdanți... / Câștigătorii rămân pentru totdeauna!*” (pg. 45), poetul încă ar face analiza stării poetului, a

scriitorului și a creației sale, care trăiește o devalorizare odată cu vremurile pe care le trăim, în care oamenii apreciază din ce în ce mai puțin cartea și creația literară, artele în general: „*Poeții cetății / sunt doar / predică-n pustie: / ori că-i prea devreme / ori că-i prea târziu... / pentru ei, pentru poezie.*” (pg. 23). Credința sa în poet și în creația sa poetică „*când... / nemuritori sunt doar poeții*” (pg. 37) depășește uneori credința în Dumnezeu, care i-a dat încercări, ținându-l în „*cuiete*” neputințelor, pe care le acceptă și cu care este împăcat. Dar același Dumnezeu l-a încurajat, trimițându-i, prin oameni, „*semne*”, ce deslușesc drumul său. Poetul își arată recunoștința față de Dumnezeu, exprimându-se direct: „*Bunului Dumnezeu îi mulțumesc pentru tot ce mi-a dat – o Cruce de dus în ceea ce privește sănătatea și hopurile de urcat în cariera de scriitor...*” (pag. 64). Și înțelege că drumul său este asemănător cu drumul lui Manole (Elonam), cel care sacrifică totul pentru creație și desăvârșirea ei: „*M-am îndrăgostit / De întunericul lumii / Și am înțeles lumina durerii / La adăpostul poeziei*” (pg. 38). Astfel că poetul dorește să devină un ziditor de cuvânt, la fel ca ziditorul de mânăstire: „*Doi constructori / De ei înșiși / - nepedeșiți încă de nimeni*” (pg. 44). Poetul inventariază, parcă, pașii existenței sale, acceptând a fi un pelerin prin viață în drumul său spre „*marea trecere*” (L.Blaga), ca pe ceva firesc: „*Ochi după ochi voi închide, / pământul adânc se deschide. / Cerul... / mă-nchide în El. / Ochi de pământ!*” (pg. 34).

Volumul de poezie „*Semne și cuie*”, semnat de poetul *Virgil Andronescu*, cel care cochetează și cu învolburarea culorilor scăpate din fuga unui penel nestatornic, aduce spre lumină nuanțele incerte ale vieții de la negru la alb și, cu totală dăruire, le oferă cititorilor săi spre limpezirea gândurilor și a înțelegerilor.

Câte „*semne*” bune trebuie să aduni în căușul palmelor, ca să ți se vindece rănilor făcute de „*cuiete*” neșanselor, Poete?

Cristina ROȘU

Veronica Popescu și personajul victimar

În 2020, sub semnătura Veronicăi Popescu, apărea la Editura InfoRapArt o colecție de proze sub titlul **Lacrimi străine, lacrimi amare**.

Lectorul află grație unor naratori credibili (fie narator-martor, fie narator personaj), motiv pentru care intenționat s-au menținut unele erori (un surplus de verosimil), povești triste despre viața de familie, despre neglijența în serviciu cauzatoare de moarte, despre femei în diverse ipostaze: victimară, de mamă capabilă de sacrificiu, de mamă neglijentă și agresivă.

Cu mici excepții, toate relatările vizează elemente de toponomie citadină, conturând o altă viziune despre Galați - nu mai este orașul teilor, al sensibilității, ci unul parcă sub povara blestemului. "moarte, lacrimă, tăcere, blestem, neam pierdut" sunt lexeme regăsite în texte și în titlurile acestora, iar lectorul are confirmarea faptului că autorul concret a făcut din suferință un leitmotiv. În ceea ce privește indicii temporali, se observă că întâmplările traumatizante au loc toamna și iarna, anotimpuri pe care lectorul le asociază adesea cu agonia și moartea. Pentru Ștefan Mazilu, Veronica Popescu scrie despre ființa "condamnată să trăiască într-un abis al istoriei", despre oameni "care au făcut tot ce au putut ca să fie fericiți, chiar dacă uneori nu a fost posibil", concluzionează Cezarina Adamescu.

Unele personaje feminine sunt victime ale unui sistem medical cu multiple tare, dezvoltat prin eludarea noțiunilor de vocație, responsabilitate, compasiune: unele femei, cu sau fără comorbidități, suportă unele intervenții medicale în absența anesteziei (Condamnată la moarte), altele sunt lăsate să sufere până la moarte, din cauză că tot personalul medical se află la petrecere (Sub povara blestemului), unele sunt victime ale soților abuzivi, rapace, dependenți de alcool (Intervenție divină etc.), altele ale sorții, ale opțiunilor eronate, ale statutului social și financiar etc.

Poate cea mai emoționantă prezentare a unor ani de suferință este cea intitulată simplu: *Țumpi* - un nume de alint dat de o ființă care n-a primit vreodată vreun nume de alint nici în mediul familial. Țumpi e puiul de pisică salvat de o fetiță introvertită, privată sistematic de iubirea maternă, sub pretextul educației. Personajul teriomorf oferă alinare celui uman, aflat la vârsta la care ar trebui să se simtă protejat și iubit, după fiecare agresiune fizică și verbală din partea mamei biologice. Separat brutal de tânăra stăpână, Țumpi va muri de dorul acesteia în podul casei, iar fata va lua o hotărâre dureroasă după o cumplită revelație: nu o mai lega nimic de casa părintească.

Lacrimi străine, lacrimi amare este o carte despre oameni obișnuiți, dar cu sufletul greu de suferințele lor și ale apropiaților.

LISTA PREMIILOR NOBEL PENTRU LITERATURĂ

An	Nume	Țară
1901	Sully Prudhomme	Franța
1902	Theodor Mommsen	Germania
1903	Bjørnstjerne Bjørnson	Norvegia
1904	Frédéric Mistral	Franța
	José Echegaray y Eizaguirre	Spania
1905	Henryk Sienkiewicz	Polonia
1906	Giosuè Carducci	Italia
1907	Rudyard Kipling	Regatul Unit
1908	Rudolf Christoph Eucken	Germania
1909	Selma Lagerlöf	Suedia
1910	Paul Heyse	Germania
1911	Maurice Maeterlinck	Belgia
1912	Gerhart Hauptmann	Germania
1913	Rabindranath Tagore	India
1915	Romain Rolland	Franța
1916	Verner von Heidenstam	Suedia
1917	Karl Adolph Gjellerup	Danemarca
	Henrik Pontoppidan	Danemarca
1919	Carl Spitteler	Elveția
1920	Knut Hamsun	Norvegia
1921	Anatole France	Franța
1922	Jacinto Benavente	Spania
1923	William Butler Yeats	Irlanda
1924	Władysław Reymont	Polonia
1925	George Bernard Shaw	Irlanda
1926	Grazia Deledda	Italia
1927	Henri Bergson	Franța
1928	Sigrid Undset	Norvegia
1929	Thomas Mann	Germania
1930	Sinclair Lewis	SUA
1931	Erik Axel Karlfeldt	Suedia
1932	John Galsworthy	Regatul Unit
1933	Ivan Alexeevici Bunin	Rusia (în exil)
1934	Luigi Pirandello	Italia
1936	Eugene O'Neill	SUA
1937	Roger Martin du Gard	Franța
1938	Pearl S. Buck	SUA
1939	Frans Eemil Sillanpää	Finlanda
1944	Johannes Vilhelm Jensen	Danemarca
1945	Gabriela Mistral	Chile
1946	Hermann Hesse	Elveția
1947	André Gide	Franța
1948	T. S. Eliot	SUA/Regat U
1949	William Faulkner	SUA
1950	Bertrand Russell	Regatul Unit
1951	Pär Lagerkvist	Suedia
1952	François Mauriac	Franța
1953	Sir Winston Churchill	Regatul Unit
1954	Ernest Hemingway	SUA
1955	Halldór Laxness	Islanda
1956	Juan Ramón Jiménez	Spania
1957	Albert Camus	Franța
1958	Boris L. Pasternak (a refuzat)	Rusia
1959	Salvatore Quasimodo	Italia
1960	Saint-John Perse	Franța
1961	Ivo Andrić	Iugoslavia
1962	John Steinbeck	SUA
1963	Giorgos Seferis	Grecia
1964	Jean-Paul Sartre (a refuzat)	Franța
1965	Mihail Șolohov	Rusia
1966	Șemuel Iosef Agnon	Israel
	Nelly Sachs	Germania
1968	Yasunari Kawabata	Japonia
1969	Samuel Beckett	Irlanda
1970	Alexandr Soljenițin	Rusia
1971	Pablo Neruda	Chile
1972	Heinrich Böll	Germania Vest
1973	Patrick White	Australia
	Eyvind Johnson	Suedia
1974	Harry Martinson	Suedia
1975	Eugenio Montale	Italia
1976	Saul Bellow	Canada/SUA
1977	Vicente Aleixandre	Spania
1978	Isaac Bashevis Singer	SUA
1979	Odysseas Elytis	Grecia
1980	Czesław Miłosz	Polonia/SUA
1981	Elias Canetti	Regatul Unit
1982	Gabriel García Márquez	Columbia
1983	William Golding	Regatul Unit
1984	Jaroslav Seifert	Cehoslovacia
1985	Claude Simon	Franța
1986	Akinwande Oluwole Soyinka	Nigeria
1987	Iosif Brodski	Rusia/SUA
1988	Naguib Mahfouz	Egipt
1989	Camilo José Cela	Spania
1990	Octavio Paz	Mexic
1991	Nadine Gordimer	Africa de Sud
1992	Derek Walcott	Sfânta Lucia
1993	Toni Morrison	SUA
1994	Kenzaburo Oe	Japonia
1995	Seamus Heaney	Irlanda
1996	Wisława Szymborska	Polonia
1997	Dario Fo	Italia
1998	José Saramago	Portugalia
1999	Günter Grass	Germania
2000	Gao Xingjian	Franța/China
2001	Vidiadhar Surajpras.Naipaul	Regatul Unit
2002	Imre Kertész	Ungaria
2003	John Maxwell Coetzee	Africa de Sud
2004	Elfriede Jelinek	Austria
2005	Harold Pinter	Regatul Unit
2006	Orhan Pamuk	Turcia
2007	Doris Lessing	Regatul Unit
2008	Jean-Marie G. Le Clézio	Franța&Maurit
2009	Herta Müller	German&Rom.
2010	Mario Vargas Llosa	Peru / Spania
2011	Tomas Tranströmer	Suedia
2012	Mo Yan	China
2013	Alice Munro	Canada
2014	Patrick Modiano	Franța
2015	Svetlana Alexievici	Belarus
2016	Bob Dylan	SUA
2017	Kazuo Ishiguro	Regatul Unit
2018	Olga Tokarczuk	Polonia
2019	Peter Handke	Austria
2020	Louise Glück	SUA
2021	Abdulrazak Gurnah	Regatul Unit

Constantin Bejenaru-BECO

Tania Nicolescu, ORA NISIPULUI - Poezii

Pe poeta Tania Niculescu, înălțuță, sprâncenată și mlădie ca un lujer de floare o întâlnesc deseori pe străzile anticului Aegyssus, Tulcea noastră cea de toate zilele, Poarta Deltei, alias Degetul lui Dumnezeu. Înfrățirea Dumneaei, aparent robustă, închide parcă un sâmbure de suferință tainică. Așa mi se pare. De ce? Nu știu...

Ce știu însă, aflând după ce i-am citit *Ora Nisipului*, poezii, Editura EDITGRAPH - Buzău, 2019, este faptul că în *Poezia*-i respectivă totul este simțire nemijlocită, curată, transpunere fără efort în apele *Sfintei Poezii* în care plutește nemărginindu-l pe eventualul *Cititor*, *Ora Nisipului*.

Tania Niculescu vorbește puțin în poezia ei și, totuși, spune mult! Sentimentele specifice poeziei așa zis feminine – spaima, primejdia – întâlnesc motivul *Nisipului* și al unei liniști râvnite, fără poză dorită dinadins.

Poeta operează cu notații precise, relevând tragismul condiției umane în împrejurări în care spaima, respectiv primejdia pânzește fiecare pas: „doar că-n pupila larg lărgită / imaginile se dilată / să oglindească deformat / zecile de ciocuri lacome / ce se apleacă parcă-a zâmbet către noi / să-și devoreze liniștite/ prada” (În pupila lui GOYA).

De fapt însăși titlul volumului despre care facem vorbire rezumă o realitate psihică a *Poetei*, rezultată din trăiri imaginative din care transpar impulsurile sale mai mult sau mai puțin inconștiente.

În poemul „*Pulberi de vise*”, timpul imaginat-adjudecat unei „*cățele costelive*” prin trecerea lui melancolică amintește de tablourile lui *Watteau*, sugerând subtil nuanțele fugitive ale sentimentelor, *Poeta* lăsând să se întrevedă intimitatea gingașului ei nufăr sufletesc: „și un răstimp / numai ca una / noi / neființe-ființe / împărțășim aceeași răsuflare / valsând pe pașii visurilor strecurate între / noi / către magia vag întrezărită / până când / zvâcnetul scurt al șarpelui / -mobilul cu clopoței- / își șuieră din nou avertizarea / undeva / cineva / mai vrea / o bucată din mine”.

Prin *Poemul „Ucenicul vrăjitor”* autoarea demonstrează că *Poezia* trebuie să impresioneze în primul rând prin cântec și vrajă: „Cândva / -și-mi pare c-a trecut un veac- / poate că era magicianul / însă pe-atunci

nu-nțelegeam / cum de putea timpul struni ținându-mi strâns / dârlogii”. Personajul principal al volumului rămâne până la urmă *Timpul* distrugător și ireversibil, versatil asemenea *Nisipului* a cărui *Oră* adună-n sufletul *Poetei* luciditatea virilă și dulcea feminitate a unor versuri de neuitat: „și-aude / - încă fără să-nțelegă- / uscatul foșnet / - ora de nisip - ce-și scurge clipele-n / clepsidră în ritm alert...”. Să recunoaștem - cu mâna pe inimă – așa cum ne place nouă românilor cititori-gânditori de pretutindeni, că nu sunt multe cărți în care distincția sufletească, delicatețea și harul imaginativ să iradieze atât de subtil și nuanțat precum în volumul „*Ora Nisipului*”, poezii de Tania Niculescu, semnat și adjudecat într-o sublimă *Poezie*. Dixi!

Marin MOSCU**Fantomele sărutului**

Surâsul și plânsul înfloresc pe buza cuvintelor,
 Sărutul se sfarmă de un craniu de înger,
 Între pleoape pun îmbrățișarea
 Icoanei pictate pe lemnul cunoașterii.
 Singurătatea fură brațul
 Venit din deriva stelelor,
 Nisipul trece dureros prin carnea lacrimii,
 Casa e tăiată de lumina candeliei.
 Anestezia peniței complotază împotriva autorului,
 Constelația coloanei sfărâmate
 Atârnă de bazinul femeii care cântă
 La izvorul aducător
 De copii cu amiaza la guler.
 Aerul ascunde pasărea vorbelor,
 Căinii îmbătrânesc în umbra pașilor,
 Pe stâncile rumegate de curcubeie
 Schelete albite apar în inima unei roze
 Pune în poșeta destinului.

Nu-i așa că de dor
 Vântul ascunde fantomele sărutului
 În simfonia cuvintelor?

Poezia vieții...

În munți cuvintele-s de miere,
 Îți mângâie inima cu ritmul unduirii,
 Înălțimea e o dulce doamnă,
 Îți citește starea din razele privirii.

Tu te frământă să prinzi lungă viață
 Printre cei dragi, printre copii,
 Ei de nu gândesc starea din tine,
 Tu le scrii frumoase poezii.

Sunt în munți și ceru-i cenușiu,
 Prietenii se-nclină, mă salută,
 Nu vă supărați că nu răspund la toți,
 Poezia vieții o scriu și este scurtă!!!

Marele pridvor

Am venit din zenitul matern
 Pe coapse de aer etern,
 Am venit să te caut pe tine
 În curcubeul cu aripi de-albine.

Erai ceară și miere totală,
 Eram vis din lumea reală,
 Am venit , voi veni oricând,
 Să pun flori pe strai de cuvânt.

Nu țipa, urcă în sufletul meu,
 Vei fi sângele ce curge mereu
 Prin iubire, prin viață și dor,
 Vei fi primul și ultimul fior.

Am venit din zenitul matern,
 Iubirea-mi pătrunde în stern,
 Tu îmi pătrunzi în aripi de zbor,
 Domnul ne-așteaptă în marele pridvor!

Îngeri aprind stelele

Îngeri aprind stelele
 Prin toate desigurile
 Unde fluturașii nopții
 Rotesc sensurile porții.

Și sărută mâinile
 Care scaldă ielele
 În apa izvorului
 Din adâncul dorului.

Timpu alunecă-n șoapte
 Peste adumbriri de noapte
 Și-ntr-o clipită eroică
 Pune catargul la scoică.

Iubirea stelei

Iubirea stelei înfocată,
 Arzând în adâncimea mea
 E-un bulbucit de sânge
 Peste adâncirea grea...

Voi scrie-n sufletu-mi turbat
 Însemne dulci de întâlnire,
 Poate-o să zbor în valsul vieții
 Pentru o clipă de iubire...

Crucea înfiptă adânc în rărunchi!

Cuibul de vipere-nconjoară pridvorul
 Balanței dreptății cu aripi ciuntite,
 Otrăvit de cancerul prezent e poporul,
 Încercări s-aprind, ca-n vis, păcălitate.

Neamul meu tace românește, cuminte,
 Steag îndoliat e sufletu-n genunchi,
 Cine-o să-și aducă de demnitate aminte?
 Doar crucea înfiptă adânc în rărunchi!

În pulsul inimii adun istoria...

În pulsul inimii adun istoria neamului meu
 Răsfirată prin vânturi, troiene și aștri,
 Au stropit strămoșii hotarul cu sânge la greu,
 Vatra să rămână moștenire sub norii albaștri.

(continuare în pag. 35)

Au făcut Unirea și-au plecat în nedorite mistere,
A venit pârjolul blasfemiei roșii ce ne-a împilat,
Doina vieții, dorul libertății s-au făcut durere,
S-a încercat Podul de Flori dar s-a și uitat...

E timpul s-amintim că Patria ni-i dată
Pentru crucea sacră-a demnității noastre,
În conturul ei să fim șoimii de piatră
Ce-și poartă îngerașii cu aripi către astre.

În pulsul inimii adun istoria neamului meu,
Vă chem întru Unire cu crez în Dumnezeu!

Coaste dosite într-o cruce

Din trecut scot amintiri frumoase,
Pe la colțuri și-n inimă sunt roase...

Timpul le adună în propria retină
Și tainic le dosește în lumină...

Mi-s coastele dosite într-o cruce
Pe care doar Iisus o poate duce...

Inima e haimana

Inima e haimana,
Vârsta ei e vârsta mea...

O încânt câte puțin
Cu ochii plini de senin,

Cu sâni-ți de merișor,
Cu torsu-ți ce-mi dă fior...

Rădem sub cerul de fum
Împingem viața-n scrum...

Inima e haimana,
Ea mă arde, ea te vrea!

Cântec de lebădă

Cântecul de lebădă
Desenată în vânt
Pompează iubirea
Din cer pe pământ.

Vreau ca să-i mângâi
Trupul prelung,
La ea fericind
În vis să ajung.

Să-ncrețim timpul
În ridurile noastre,
Să adormim sub stele
Ca florile-n glastre

Să ne-mbrățișăm
Cu bărbia-n sân,
Să adap iubirea.
În cântec să rămân!

Cupa de lumină

Nebunul
A luat securea
Și a-nceput să taie
În dreapta și-n stânga
Umbrele copacilor.
În mijlocul pădurii
Un înger
Și-a făcut culcuș
Din frunze,
În formă
De inimă.
Când inima lui a sângerat
Pădurea a deschis
Rădăcinile
Și ca o hidră
A lăsat nebunul
Fără secure.
De atunci
Umbrele
Trec maiestos
Prin inima îngerului
Dându-i nebunului
O cupă de lumină!

Scumpa mea cu sâni plombați

Scumpa mea cu sâni plombați
Cu steluțele din cer,
Topești inimi de bărbați,
Pentru mine ești mister.

Ai zâmbetul de păpușă
Lângă fântâna cu flori,
Iubirilor le pui ușă
Din luceferi și din sori.

Scumpa mea cu sâni plombați
Cu steluțele din cer
Vreau o clipă să mă-nalți
În mărețul tău mister!

Angela BURTEA

Mitică

O bancă acoperită cu zăpadă și multe alte bănci, copaci împodobiți cu ghirlande albe, cărări mușcate de pașii grei ai bocancilor de tot felul, mașini de toate neamurile.

Emi stă de câteva minute în așteptarea unei cunoștințe, simte cum degetele mâinilor și picioarelor încep să-i amortească, nasul să-i se înroșească ca un ardei iute, clipele să-i pară ore, nerăbdarea să-i ajungă la limită. Privește precipitat în depărtare și trage o-njurătură din toată puterea ființei sale simțindu-i plinătatea prin toate mădulele de-atâta *frumusețe* birjărească. Îi place! Începe să se răcorească, numără până la zece înainte și-napoi, imploră divinitatea să-i mărească doza de răbdare continuând să aștepte. Ciudat, nu se recunoaște!

Gata, ajunge! Face stânga-mprejur hotărâtă să plece. Ups! Se pomenește în brațele unui bărbat înalt, îmbrăcat într-un cojoc cafeniu, cu părul cărunt, cu nasul coroiat și ochi verzi. Se îndepărtează ca arsă și-și cere scuze.

-Scuzați, n-am vrut! rostește fugitiv.

-Nici eu, dar îmi place! răspuse el apropiind-o și mai mult de trupul său. Pe mine m-așteptai?

-Nuuuu!

Contrar așteptărilor, femeia nu ripostează ci se lasă acoperită nu numai de blana cojocului deschis, dar și de brațele primitoare.

-Ce faci, Mitică? se auzi în clipa următoare o voce surgrumată.

La doi pași, Emi zări o femeie mărunță și grăsunică. Purta pe cap o căciulă mare de blană, ce nu-i dădea voie să vadă mai departe de câțiva centimetri, îmbrăcată cu o scurtă groasă confecționată dintr-un material impermeabil, pregătită parcă să plece departe de casă, în creierul munților.

-N-ai auzit, Mitică, ce faci, aici trebuia să ne-ntâlnim? Cine-i femeiușca asta, nu te-ai lecuit nici acum? continua femeia care nu părea să fie nici prea nervoasă, dar nici indiferentă.

Emi dădu să se desprindă din îmbrățișarea cojocului de blană călduros și plăcut mirositor, dar corpul-i rămâne inert, blocat de brațele vânoase ale necunoscutului. Ridică privirea spre înălțimea sa și-l privi nedumerită. Zâmbind, îl auzi șoptindu-i la ureche: *Ssstt! Nu te mișca! Rămâi pe loc, nu te îngrijora!*

Și nu numai că nu s-a mișcat, dar s-a lipit și mai tare privind senină spre cea care avea o problemă de lămurit.

- E nevastă-mea, Maricico! Nevastă-mea, cine ar putea fi, dacă nu ea? răspuse bărbatul care nu părea deloc surprins de-ntrebare.

-Și eu cine sunt, Mitică, dacă ea e nevastă-ta? insistă femeia.

-Nevastă-mea, Maricico, nevastă-mea, continua bărbatul ca-n scheciurile de odinioară.

-Nevastă-ta! Dar câte neveste ai tu, Mitică?

- Una, Maricico, și aceea ești tu: frumoasă, deșteptă și pricepută.

- Și gospodină, Mitică, gospodină, că nimeni nu face fasole cu ciolan mai bună, iar coliva... e prăjitură fină, spumă, nu alta. Pun grâul la foc, Mitică?

- Arpacaș, Maricico, fierbe mai ușor! zise el scoțând din buzunarul de la piept o bancnotă.

Femeia întinde mâna, ia banul, îl trece ca lăutarii pe la bărbie în semn de mulțumire, apoi întrebă:

- Când te întorci, Mitică?

- Mâine, să aibă timp să se răcească coliva!

Femeia plecă liniștită, iar Emi continua să stea aproape, cât mai aproape.

- Cine ești tu, Mitică? întrebă nedumerită.

De, trecuse ceva timp de când se tot cuibărea la pieptul aceluia necunoscut.

- Mitică! răspuse el.

- Și eu, eu cine sunt? continuă ea.

- Nevastă-mea!

- Și ea, ea cine este?

- Tot nevastă-mea!

- Dar câte neveste ai tu, Mitică?

- Una și aceea ești tu!

- Dar eu nu știu să fac nici fasole cu ciolan și nici colivă!

- Nu-ți face griji, mă ocup eu!

- Dar eu nu vreau să mor, Mitică! a strigat slăbindu-se din strânsoare.

- Îți mulțumesc! Ai jucat perfect, rolul ți s-a potrivit mănușă! Sunt Cornel Vasiliade, proprietarul ceainăriei din colț.

-Vasiliade? Nu se poate! Tu ești Valiliade de la vestita ceainărie care face furori prin târg? Și nu mă cunoști, Vasiliade?

- Ar trebui? întrebă bărbatul uluit.

- Păi nu ți-am trimis eu atâția clienți pentru pomeni și parastase? Nu ți-am îngroșat eu bugetul, Vasiliade?

- Emi! Tu ești Emi, de la Compania "eMilos"!

- Pompe funebre, Vasiliade! Ei cu mortul, eu confortul, tu fasole și cârnați! Ai văzut ce mică-i lumea?

Cu zâmbetul pe buze, cei doi au plecat spre ceainărie. Pica tocmai bine un ceai cald într-un loc frumos amenajat, pe o vreme rece greu de suportat.

Cum a ajuns ea în brațele aceluia bărbat, e lesne de-nțeles. Tot pentru niște probleme legate de jobul său, trebuia să se întâlnească cu o persoană care îi facilita o trebușoară amânată de ceva vreme. Cum locul întâlnirii fusese greșit înțeles de-amândoi, iar telefonul ei stătea cuminte acasă dintr-un obicei anevoie de corectat, comunicarea era imposibil de reluat. Și poate că nu s-ar fi cuibărit atât de ușor la pieptul lui Vasiliade, dacă un om al străzii, recunoscut pentru comportamentul său imprezvizibil, nu i-ar fi dat târcoale în timpul așteptării.

Cine era Maricica?

-Te-ai speriat puțin văzând-o pe Maricica, nu?

-Recunosc, moale nu mi-a fost ținând seama că

(continuare în pag. 37)

(urmare din pag. 36)

nu știam cine ești tu în primul rând, dar văzându-te destul de protector, mi-am revenit. Chiar, cine e femeia?

-Maricica e o fostă angajată care, în urma unei probleme de familie, a rămas puțin dereglată psihic. E forma ei de manifestare atunci când scapă din casă. Primul drum îl face spre ceainărie, locul în care a muncit pe vremuri. Nu-i periculoasă, însă acesta e dialogul folosit frecvent, iar bărbații o cunosc deja și n-o agrează, unii chiar se distrează pe seama ei, dar rău nu-i fac. Răul vieții ei s-a produs acum un an, iar cel care a adu-o în starea asta a fost chiar soțul ei, mort într-un cumplit accident de circulație dimpreună cu amanta. Ai văzut cum a plecat, dacă i-am dat bani pentru colivă? Asta știa să facă cel mai bine: colivă!

-Ai uitat! Și fasole cu ciolan!

- Exact! Și fasole cu ciolan! Să știi că era foarte pricepută, bine organizată și credincioasă meseriei. A fost o mare pierdere pentru mine, nu-i ușor să găsești oameni potriviți pentru astfel de servicii!

-Cunosc, greu de găsit, greu de format!

-Să știi că nu arăți deloc rău pentru afacerea ta! continuă Vasiliade. Mă așteptam să descopăr o femeie obosită și plictisită de viață.

-Cu mai multă vechime în buletin, nu?

-Cam așa ceva, deși... experiența se câștigă...

După cele întâmplare, ziua n-a fost deloc urâtă. Pe cât înghețase Emi, atât de bine s-a dezghețat în compania lui Vasiliade, bărbat șarmant, cu abilități apreciable în a fi un bun conducător, potrivit pentru afacerea pe care o avea. De-atunci, au rămas buni amici, s-au completat în afaceri și ori de câte ori voiau să iasă din cotidian ceainăria bărbatului era locul miraculos unde găseau de fiecare dată un alt ceai, o altă aromă, un alt tip de discuție, dar la fel de plăcută, fiindcă Vasiliade avea tot ceea ce-i trebuie unui bărbat agreabil, de care nu te plictiseai niciodată. Cât despre ea, o femeie elegantă, tonică, pusă pe șotii, dar și pe câte-o înjurătură de zile mari!

*

Oamenii care apar în viața noastră sunt lecții de viață; dacă ignorăm prezența acestora înseamnă că n-am învățat nimic!

Fularul din mohair lila!

Stăteam în jurul bradului și-l așteptam pe Moș Crăciun, îți amintești? Nimic nu părea să fie mai frumos, nimic nu prevestea ceva urât, cu atât mai mult cu cât împodobeam împreună primul brad. Era fățos, bogat în ramuri, iar noi tineri și îndrăgostiți până peste cap. Cumpărasem globuri de toate culorile și beteală argintie după pofta inimii tale, căci mie altceva îmi făcuse cu ochiul dar n-am vrut să-ți stric plăcerea, prea erai pornit...

Pentru vârful bradului ne-am cam ciondănit, acolo chiar nu ni s-au potrivit gusturile, eu voiam ceva din sticlă, tu o stea albastră din plastic. Plasticul ăla m-a scos din minți! Și-apoi... ce trebuia să alegi o stea, nu eram eu steaua ta care-ți lumina calea până departe?

Știu, n-am uitat, mi-ai spus odată în glumă că nu dă prea bine strălucirea mea, te cam eclipsesz și-ți pălesc imaginea mai ales în prezența colegilor, în societate, că mare era societatea aia. De, mofturi masculine, orgolii!

Când am terminat de împodobit bradul, am privit mirați unul spre celălalt întrebându-ne dacă era ceea ce ne doream. De, ne cunoșteam poate prea puțin, dar ne învârteam în jurul aceleiași raze care încălzește sufletele și trezește la viață dorința de a trăi iubind! Asta conta, iubirea, bradul părea doar un pretext, o bucurie în plus.

Și cât de sărăcăcioasă era camera în care locuiam: un pat, un șifonier cu două uși, o noptieră așezată în dreapta patului și-o masă în trei picioare. A, uitasem, și două scaune: unul cu spetează, celălalt un taburet, făceam cu rândul pentru confort. Recunosc, voiai să pari un adevărat cavaler, așa cum numai în filme văzusem și îmi cedai cu ușurință scaunul cu spetează.

Bucuroși de izbânda noastră, am stins becul care trona în mijlocul tavanului, o biată lampă atârnată de o sârmă arcuită, pentru a da drumul instalației, prima instalație pe care o cumpărasem și-o răsfiream în palmele mele pe toate părțile pentru a o așeza în așa fel încât să iasă cât mai mult în evidență printre crengile bradului. Cât se bucura copilul din mine!

La concurență cu becuțele instalației erau globurile, minunate mărgelile de dimensiuni diferite și culori multicolore.

-O, ce minune! m-am auzit spunând printre sus-pine.

Pe obraji tineri, fără riduri, pete ori pistrii s-au prelins boabe de rouă, atât de fascinată eram, precum "fetița cu chibrituri" când, în agonia sa, trăia bucuria unor clipe la care visase toată viața.

Trăiam cu adevărat împlinirea unui vis copilăresc, împodobisem la o vârstă rezonabilă un pom de Crăciun, primul brad existent în viața mea de până atunci, bradul visat, dorința coaptă la care râvnisem în fiecare iarnă în preajma sărbătorilor, devenită realitate după atâția ani, iar acum priveam extaziată nevenindu-mi să cred că îmi aparținea cu desăvârșire.

Stăteam rezemată de colțul mesei, cu mâinile în jurul trupului și priveam. Priveam! Și se făcuse atâta liniște, încât crezusem că am rămas doar eu în cameră, eu și bradul. Nu, nu venise timpul! Am întors instinctiv capul și am văzut o siluetă în penumbra camerei.

-Minune, minune! am îngăimat fermecat de-atâta frumos.

Și n-am mai fost în stare să scot un sunet atât eram de transpusă, iar urechile mele păreau înfundate de parcă aș fi urcat în vârf de munte! Atunci te-ai apropiat de mine, m-ai cuprins de umeri și mi-ai șoptit la ureche:

- Nu bradul e minunea, ci tu, tu ești mai presus decât orice, bradul face parte din decor, fără tine el n-ar avea strălucire oricâtă culoare ar fi în el!

Dintr-odată, am început să tremur, nu știu de ce,

(continuare în pag. 38)

iar îmbrățișarea ta devenise vitală, fără tine n-aș fi fost eu, iar prăbușirea ar fi fost iminentă.

-Ți-e frig? ai prins a întreba.

-Da... nu știi... de bucurie, cred!

Îngrijorat, m-ai luat în brațe și m-ai așezat pe pat acoperindu-mă cu un pled gros, singurul de fapt, apoi ai încercat să-mi fricționezi mâinile care păreau scoase dintre sloiurile de gheață ale bătrânului nostru fluviu.

-Ina, ce se întâmplă cu tine? se auzi glasul tău precipitat.

Și patul se mișca din cauza tremuratului meu!

-Latră câinii? m-am auzit întrebând printre sughituri.

-Nici vorbă, ai răspuns, despre ce câini vorbești?

-Nimic, nimic, mi s-a părut...

Știi că mi-am revenit destul de repede, fusese un episod urât din viața mea, primul din viața noastră de cuplu. Coșmarul l-am rețrăit cât timp ai fost să-mi faci un ceai: vedeam ca prin ceață o fetiță tremurândă ținându-se de fusta mamei care se oprise să cumpere o crenguță de brad. Doar ce-ntinse mâna spre-o ramură mai arătoasă și-un milițian plin de zel o înhăță strângând-o cu putere de braț, iar strigătele lui înverșunate răsunau demențial:

- Ce faci, furi din avutul țării?

-Nu, nu, spuse mama rugător, privesc doar, aș vrea s-o cumpăr fetiței mele dacă n-o fi prea scumpă, atât pot anul acesta, la anul poate o fi mai mult!

-Hoațo, mincinoaso, de-astea ca tine văd zilnic! țipă milițianul și mai înrăit. Lasă creanga jos și vino cu mine!

Biata mamă era trasă și-mpinsă de omul legii, când la stânga, când la dreapta, iar mama, la rândul ei, își trăgea după ea copila ca pe-un cățel în lanț. Degeaba plâns, degeaba rugăminți, degeaba explicații, mama n-a fost ascultată de nimeni, doar fetița, atât, copila aceea plâpândă și neajutorată o auzea și-o înțelegea! Toată noaptea au stat în arestul Miliției, căci hoața ieșise la furat antrenându-și progenitura pentru mai târziu, așa se voia, asta era explicația milițienească!

În zorii zilei, când se îngâna ziua cu noaptea, un copil speriat și flămând își târa pașii prin cartierul plin de câini alături de mama sa eliberată din arestul Poliției. Mama nu închisese un ochi, iar fetiței îi răsunau încă în minte țipetele și zbaterile femeii. Hărțuită pe nedrept și abuzată fără milă, biata mamă își strângea pe lângă trup haina sărăcăcioasă, rămasă fără nasturi după o noapte plină de lacrimi și chin încercând să-și înfrângă senzația continuă de frig și mai ales de rușine. Într-o tăcere desăvârșită, au străbătut mână în mână drumul spre casă privindu-se tot mai rar. Nici atunci și nici mai târziu nu s-a discutat despre noaptea aceea cumplită din Ajunul Crăciunului, tăcerea s-a așternut pentru totdeauna.

-Ina, ce s-a întâmplat? m-ai întrebat târziu în noapte, după ce m-am liniștit de-a binelea.

-Nimic, lancule, nimic, emoția a fost atât de mare încât n-am rezistat. Înțelege, e primul meu brad de Crăciun, iar magia nu se poate descrie în cuvinte, poate ar fi sărace sau poate nepotrivite și frumosul ar fi diminuat doar din nepricepere!

Și-am adormit în brațele tale suspinând la pieptul tău! Cât de frumos m-ai iubit în noaptea aceea, iar trupul meu plâpând părea pierdut în brațele tale vânjoase! Dincolo

de amorul în care ne scăldam, simțeam în tine marele și frumosul meu protector, n-aveam cum să nu te iubesc, păream o răsfățată a sorții, uneori invidiată de femei, alteori privită cu interes! Ce mai, dădusem lovitură în materie de iubire, așa sunau multe voci, iar... povestea cu *eclipsatul* era doar o găselniță de-a ta cu scop bine determinat, tu erai ce erai!

Apoi m-am trezit dimineață, dar patul era gol, plecaseși, datoria de om al muncii era la mare preț! Sub brad, o cutie și-un plic! Nici nu știi când am coborât din așternutul cald, în care dăinuia mirosul tău, venise Moș Crăciun și eram nerăbdătoare să văd cât de generos fusese, ce să spun, mai generos ca atunci n-a mai fost niciodată!

Și-acum văd rândurile scrise cu cerneală mov: "Să nu fii tristă, draga mea, încearcă să-ți refaci viața, fă-o cât poți de repede, nu lăsa timpul să te ucidă! Iartă-mă, Ina, trebuie să mă însor cu fiica șefului meu, altminteri nu mai văd lumina zilei, sunt forțat să fac acest lucru, au apărut niște probleme din care nu mai pot ieși decât așa: căsătorindu-mă cu ea. Nu, nu e vorba despre vreun copil, despre vreo sarcină nedorită apărută în urma vreunei relații, așa cum s-ar crede, sau despre vreo iubire tănuită, e cu totul altceva, ține de munca mea de cercetare, de orgoliul meu, de satisfacțiile profesionale spre care am tins întotdeauna. Incredibil, dar mă văd nevoit să te sacrific pentru a merge mai departe, căci unii vor să profite de invențiile mele și n-ar fi drept, atât îți pot spune, iar tu știi cât timp și câtă muncă am investit! Iartă-mă, Ina, nu-ți mai repet cât de mult te iubesc, fiindcă oricum nu m-ai crede, dar oportunitatea care mi s-a deschis n-o întâlnesc în fiecare zi. Cât despre amenințările la care sunt supus zilnic... nu mai spun! Trebuia s-aleg, și-am ales! Cine știe, eliberându-te, te-am salvat!"

Am simțit cum pică cerul peste mine, chiar nu știam încotro s-o apuc, mă salvaseși, auzi vorbă! Oare atât de bine ai știut să-ți joci rolul, încât să nu simt nici cea mai vagă intenție de-a mă părăsi, în brațele cui mă cuibărisem atâtea nopti și zile, cine era acela care îmi jurase credință și iubire nemărginită? Amăgiri, lancule, amăgiri, vânzător de iluzii asta ai fost, iar eu, novice, le-am luat ca atare crezând în tine orbește.

Și-am împăturit biletul așezându-l la locul său în cutie, apoi am desfăcut darul. Fularul acela din mohair lila, moale și pufos, asemenea cutiei în care l-ai împachetat îl am și-acum. Nu l-am purtat niciodată, dar nici nu l-am aruncat, îl scot din aceeași cutie an de an, de Crăciun, și-l privesc. Știu, ai fi vrut să mi-l așezi chiar tu în jurul gâtului, n-ai avut timp, ai plecat prea repede, ai fost chemat la apel și-ai răspuns prompt!

Și... mașina aceea care te-a lovit peste un an ce-a avut cu tine, pentru cine erai atât de incomod, cine voia să scape de tine, tot șeful tău care-și sacrificase fiica ducând-o într-o relație surpriză doar pentru faptul că din afacerea aceea ieșeau mulți bani?

Te caut și acum, lancule, și n-au trecut decât cinci ani, iar eu tot singură sunt. Unii spun că ai fi

Robert VLADU

De câte ori

De câte ori iubito, picioarele-mi oloage
De străzi rele umbrate, spre tine tot se-ndreaptă?
Și de-mi întorc eu capul, el tot ție se întoarce
Și ochii mei cu sete doar din ai tăi se-adapă.

De câte ori o lume întregă doar din spuse
Pe tine însingurată cu vorbe și minciuni
Te-au semănat cu spinii și mie mi te smulse
Dar din adâncul firii, tu răsăreai minuni!

De nu-mi lăsam și casa cea plină cu străini
Orașe întregi știind, zicând că mă iubesc,
Să știi, visam eu luna și lângă ea doi miri
Ce semănau cu noi și mândrii ei erau!

De câte ori ți-am zis de-a altarului dorință
Sub o cruce de flori să-ngenunchem smeriți?
Să-mi răstignesc eu mâna de-a părului șuviță
Și sărutați rămânem noi singuri printre sfinți!

Chemarea de copil ce trupul mi-o vorbește,
Ca Duhul Sfânt dictează și prorocii scriu...
Eu nu mai sunt la cârma iubirii ce-mi tot crește,
De câte ori să-ți spun, în veci eu n-o să știu.

Gura

Noi doi avem o gură, făcută ea din două
Ce mușcă și sărută una pe cealaltă.
Și-n dansa poate curge alinturi și cu rouă,
O peșteră-i de-asemeni cu demoni ce se ceartă.

La început, Cuvântul l-am rostit noi deodată
Și lumi au izvorât dintru' al nostru glas,
De ne puteau rămâne și mărturia toată
Că suflului cel greu îi suntem noi extaz.

De ce din gura noastră noi dezgropăm morminte,
Când trăim încă ziua plăcerilor lumești
Și-i peșteră de demoni, de scorpii cuvenite
Iadului și gheenei, nu vieții când iubești.

Nu ura pentru lume și cele trecătoare
Ne-au adus împreună și ne-au legat frățis?
Pe lângă prețuirea și stelei căzătoare
Ce ți-am sculptat în frunte, ca ea te și umbriși.

Nu limba noastră dragă din pian și chitară
Odată armonios, făceau amor din sunet?
Când gura cea de lut, din limite-umană
Nu-și găsea vreo menire, ci tuna ca un tunet.

De n-am voit vreodată, oricât ea mi-eră crudă
Izvor de rea otravă pentru a mea ureche,
Să o astup ca după urechea mea cea surdă
Nimic să mai audă din cea fără pereche.

Socot că de-i unită, noi astfel s-o lăsăm
Ca muți într-o suflare, nedeslipit sărut
Astupă și tot dorul și iadul cel purtăm,
La toate gura noastră să le fie mormânt.

Haos

Sângele ce curge în noi – o lătură prin canale
Ce se varsă așa greoi și transportă măruntaie.
Șobolani roiesc prin noi și se scaldă în mătase,
Croitoare tarantule mișună-n oasele noastre.

Într-un haos ordonat, agonia se desfată
Printre coapse insalubre curge Styx, râul cel acru.
O orgie îndoliată cu parfum de criptă dulce,
Când tu mori din toate astea, trupul meu încă le duce.

De departe

De departe-ți cântă ție
Rândunelele o mie,
Străzi și lunci de-odinioară
Ne doresc pe-amândoi iară...
Neintrate, necălcate.
Câinii latră zi și noapte,
Eu i-aud, tu ești departe...
La alt lac te-ntinzi și șezi,
Tot zorești și mă-nșerezi.
Pas pribeag ne umple ziua,
Eu aici te-aștept cu sila,
Tu de-acolo mă iubești,
Eu alerg, tu obosești,
C-am trădat și fericirea
Când ți-am dat toată iubirea...
Ce îngeri să te păzească
Ca somnul să-mi urmărească?
Am rămas un biet hoinar,
Ca pe când eram de-un an,
Și-ți cătam prin buzunare
Visele-mi ce cad în ploaie...
Azi, pierzând tot ce mi-ai dat,
Dar iubind, nu te-am uitat!

Sper cândva să te-ntâlnesc

Sper cândva să te-ntâlnesc,
Când voi fi mai gol de toate
Și mai negru ca o noapte
Să ți-o spun: „Nu te iubesc.”

Până atunci să-mi clocotească
Doru-mi netihnit de tine.
Chipul tău ce-mi arde în vene,
Cu o slavă-diavolească.

Că-mi închipui, multor dragă
Ești, de furi sărmane inimi.
Le robești ca pe o pradă,
Sunt și eu ca ei în sine-mi.

(continuare în pag. 40)

Mai palid ca varul lunii
Și mai sloi decât un ger.
I-aș da voie multă gurii
Chemând alte, să te pierd.

Ochii mei clipindu-ți frig,
Vag să mă încrunt la tine.
În zadar te cert pe chip,
N-ai pe nimeni, ca și mine.

Luntrea

Luntrea se pierdu prin ape,
Peste valuri ea străbate,
Șarpele voios ce curge
Sălciile dese stau pe spate.

Plâng cu frunze și se-agită,
Luntrea duce a sa grijă
Să nu cadă, să ajungă
Până mâine ea să curgă.

Drumu-i lin și mai subțire,
Numai pacea în jur se află,
Ce căldură și-armonie
E deasupra și sub apă!

Revoltă

Un avut clădit de alții, cât de ieftin noi îl vindem...
Cum părinții noștri vag, nici în vise nu-i mai prindem,
Din prostie, nepăsare, iată – a noastră moștenire!
Voci păgâne urlă tare, cât s-ajungem în surzime,
Cum se nasc din vânt eroii și din ploii să ne salveze,
Să nu-i lase pe cei răi, pe noi să ne îngenuncheze
Cum din praf și din cenușă, într-o clipă fără șansă,
Au putut unii s-aducă peste noi, în gând, speranță,
Vremea lor departe nu-i, și se simte – încă aproape
Dar iubim nerozi cu guri ce se jură că știu carte!
Ștreangul ăsta nu-i mai tare,
când doar tu vrei să îl strângi,
Tu ești marele călău, tu cel care te tot plângi.
Tu, ce stai și veghezi noaptea ca salvarea să coboare,
Altă șansă peste tine, fără tine nici n-apare.
Când pe alții n-am avut, din mândrie am renunțat...
De zbierăm la cei ce nu-s, noi suntem de condamnat!

Ochi fără perechi

Cu ce ochi topești pe-ai mei, când i-am sloi
și într-un înghet?
Când ai tăi sunt zori de zi, fără seamăn, fără preț.

Nu-i cunosc după culoare, albăstrui sau aurii,
Și de-ar fi negri ca noaptea, bezna lor tot m-ar orbi.

Verzi de-ar fi, pădurea deasă ce-i vie ca un smarald,
N-ar putea ea să-nflorească pe gura-mi cu-n sărut drag.

Să te-ncrunți, ei mi-ar zâmbi, câte-un strop din ei
să cadă;
Egoist, pe ei aș vrea să-i ascund – nimeni să-i vadă.

Vorba ta, pierind din gură mă străfulge prin urechi,
Și-o clipire – în veci mă fură de-ai tăi ochi fără perechi!

Zei

Când Venus îl iubea pe Ares, un război se termina.
Persefona și cu Hades – un infern se îndulcea.
Și-n Olimp când da năvală patima nestăvilă,
O urma și gelozia și cu ura ce-i menită!
Rămâneau și printre crini, buruieni prea ofilite
În zadar ce vor să guste din ambrozii cuvenite.
Un fierar prea bun în toate, Hefaistos cel căzut,
Aruncat chiar de-a lui mamă, după naștere văzut,
Artemis cea păzitoare de codrii prea înnoptați
Și Atena cea fecioară, mândră soră între frați!
Lumea cea de jos cu oameni,
făpturi mici pentru iubire,
Le-a furat zeilor zestrea, se desfată chiar mai bine.
Dar când Hera prea-nșelată de-al ei soț
nevolnic foarte,
S-ar duce la prima nimfă sau vreun prinț,
pe cum se poate,
Toată legea și morala ar păli precum aceasta
Stă îndrăgostită foarte, chiar de-și are soarta asta...

(urmare din pag. 38)

dispărut după accidentul acela stupid, din care ai
scăpat teafăr, Slavă Domnului. Te-au urcat într-o
mașină și dus ai fost, dar știu că într-o zi o să te
întorci... așa simt, sigur ne vom întâlni!

*
- lancule, lancule.... tu ești?

-Ce ai, femeie, nu-i niciun lancu, visezi? spuse
un bărbat atins în treacăt pe umăr. Ferește-te, vine
trenul!...

Prea târziu! Un fular din mohair lila, moale și
pufos flutura între două linii de cale ferată... și-o
scrisoare aflată în buzunarul de la pieptul paltonului,
două obiecte importante așteptau să fie ridicate,
spre a lumina obscurul unei inimi răvășite pentru tot
restul vieții, adusă la tăcere în seara lui Moș Ajun,
smulsă violent din forfotul lumii.

*
*A ceda din iubire e **noblețe**, a lupta pentru iubire
e **cocktail**, a iubi, pur și simplu, e **trăire**!*

Adriana WEIMER

Echinox

În echilibru
cu Universul

sufletul meu
intră în
Echinox
ca-ntr-o mănăstire

– cu smerenie.

Umbra timpului

Mi-a rămas mică
umbra acestui timp!

Zile și nopți
îmi strâng timpul
la jumătate
de măsură.

Orele
strigă una la alta,
nu mai pot
să se supună
măștilor,
restricțiilor,
răutăților
de tot felul...

Și eu ce să fac,
sub umbra cărui
timp
să-mi adun
clipele rănite
de timp?

Pasăre de lumină

Pasăre-destin,
în vârful aripii tale
e pana
care scrie cu lumină
zborul meu necuprins
către cer.

Inima mea

Am obosit
de-atâta răutate
și zburciun...

Inima mea
mă întreabă
când se vor sfârși
umbrele
acestui întuneric,
să poată bate-n
Lumină.

Mai toamnă ca nicicând

E toamnă-n păduri,
în priviri
și în suflet –
mai toamnă ca nicicând
pe Pământ!

E toamnă
în gânduri,
în doruri,
în lume
și-n multe inimi plângând!

E-o toamnă desculță,
frunzărită-n cuvinte,
ruginindu-ne zile,
și vieți,
și destin!

E-o toamnă-ngenuncheată
în timp și-n paradoxuri,
în calendare oarbe
și-n ceasuri ruginind!

Și parc-ar vrea să strige
să ne oprim
o clipă,
să-și regăsească seva

– al rugăciunii cânt!

Timp al luminii

S-au deschis porțile
Timpului nou,
Timpul Luminii.

Ființă de lumină
e sufletul meu,
templul iubirii.

BOIEMA

apler

www.boema.inforapart.ro